

آزمون ۶ از ۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دوازدهم - مرحله چهارم
(۱۴۰۰/۰۹/۲۶)**

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۱ درست است.
معانی واژه‌های فرد:
(الزام: ضرورت - لازم گردانیدن - واجب گردانیدن) (بدسگال: دشمن - بدخواه - بداندیش)
(پلاس: جامه‌ای کم‌ارزش - گلیم درشت و کلفت) (اوان: وقت - هنگام) (سفاهت: بی‌خردی - کم‌عقلی - نادانی)
۲. گزینه ۴ درست است.
معانی واژه‌های داده‌شده:
(چشمگیر: با ارزش - مهم - شایان توجه) (برین: بالابین - برتر) (بازبسته: پیوسته - مرتبط - وابسته)
(طیلسان: نوعی ردا) (نمط: بساط شطرنج) (مائده: نعمت - طعام) (حرمت: ارجمندی - آبرو - احترام)
عزیزان توجه کنید! اساس طراحی سؤالات دربارهٔ واژه‌ها، اطلاعاتی است که در واژه‌نامه کتاب درسی لحاظ شده است. لذا هر چند معنی بعضی از واژه‌ها داری طیف گسترده‌تری است (مثلاً واژهٔ نمط یا نمذ به معانی «پارچهٔ کلفتی که از پشم یا کرک می‌مالند - فرش‌مانندی که از مالیدن پشم و کرک درست می‌شود - بساط شطرنج» آمده است)، اما شما دانش‌آموزان عزیز، در زمان جوابگویی تنها به واژه‌نامه توجه کنید. (قابل ذکر اینکه تا جایی که ممکن بوده، از مترادف‌های خارج از حیطهٔ واژه‌نامه پرهیز شده است).
۳. گزینه ۳ درست است.
واژه‌های مربوط در گزینه‌ها: بامداد - پگاه - سپیده‌دم همگی مترادف‌های واژهٔ (صبح) هستند که از درس هشتم پایه دوازدهم انتخاب شده است.
۴. گزینه ۴ درست است.
موارد غلط و اصلاح آن‌ها:
الف) حضر ← حذر (د) سنا ← ثنا (ه) شهنه ← شحنة
۵. گزینه ۱ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
مشهون ← مشحون - صد ← سدا - نزیف ← نظیف
۶. گزینه ۲ درست است.
پنج غلط املائی و اصلاح آن‌ها عبارت‌اند از:
(قرب ← غریب) (غدري ← قدری) (وزیع ← وضع) (شریه‌وار ← شریح‌وار) (زوالفقار ← ذوالفقار)
۷. گزینه ۳ درست است.
موارد غلط و اصلاح آن‌ها: الف) سعدی (د) حاج‌میرزا حبیب خراسانی
۸. گزینه ۱ درست است.
بررسی آرایه‌ها:
(۱) دو مجاز: سمند مجازاً اسب - ران مجازاً پا * سبک‌جولان کنایه از سبک‌رو (آن که از سر بی‌اعتنایی می‌گذرد).
(۲) «ناز» جان‌بخشی دارد؛ زیرا عنان در دست دارد، ولی «سبک‌جولان سمند» فاقد تشبیه است.
(۳) سرگشته کنایه از حیران و مدهوش - بی‌دست‌وپا کنایه از ناتوان و عاجز. هیچ تناقضی در این گروه کلمات دیده نمی‌شود.
(۴) هیچ اغراق و حسن تعلیلی در بیت دیده نمی‌شود.
۹. گزینه ۴ درست است.
بررسی آرایه‌ها:
(۱) کنایه‌ها: پای‌بست - سبک‌پرواز به ترتیب کنایه از محدودکننده - رهایی‌بخش * تشبیهات: پای‌بست تربیت - «تو» به شاهین سبک‌پرواز - مرغ جان

- ۲) مجازها: جام - سر - رطل به ترتیب مجاز از شراب - حال و هوا - شراب * استعاره‌ها: رطل (شراب) استعاره از عشق - خمار استعاره از ناراحتی (توجه: خمار می‌تواند مجاز یا کنایه نیز تلقی شود).
- ۴) استعاره‌ها: صبر - دل هر دو استعاره و تشخیص دارند. * «شتاب داشتن صبر» تناقض دارد.
- ۳) ایهام‌ها: مهر - تاب به ترتیب به معانی (۱- خورشید - محبت) (۱- تابش - ۲- تحمل) * اینکه «خورشید تابش ندارد» یک بیان نقیضی است.

۱۰. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

جان‌بخشی: مرغ صبح - سوسن آزاد، انسان‌نمایی شده‌اند.

مجاز: ده مجازاً بسیار

حسن تعلیل: گل سوسن، نماد زبان‌آوری و پرگویی است، ولی در این بیت مرغ صبح (بلبل نیز نماد ادعا و خودبزرگ‌بینی در عشق است)، خطاب به سوسن سخنانی ابراز کرده که او را وادار به سکوت کرده است. (به بیانی گل سوسن پرپر و بی‌گلبرگ شده است.)

تضاد: بین (زبان داشتن - خموش بودن) تضاد مفهومی وجود دارد.

کنایه: خموش آمدن، کنایه از ساکت بودن

استعاره: زبان استعاره از گلبرگ‌های گل سوسن

بیت فاقد تناقض و اغراق است.

۱۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده در گزینه‌ها:

الف) حسن تعلیل: اگر گفتاری جز گفتار تو دارم، به این دلیل است که تو در میان اعماق جان من هستی و دیگران بر سر زبان من جای دارند. * کنایه‌های «بر سر زبان - در میان جان» به ترتیب به معنی ارادت صوری - ارادت عمیق باطنی در بیت محسوس است. * (فاقد ایهام و تشبیه)

ب) حسن تعلیل: علت رویش گل از خاک همانا، زیبارویانی هستند که در خاک دفن شده‌اند. * کنایه‌ها: «گل‌اندام - خفتن» به ترتیب کنایه از زیبارو - مردن * تشبیه اندام یار به گل * (فاقد ایهام)

ج) حسن تعلیل: از آنجا که دیوانه باید در بند و اسارت باشد، پس دل دیوانه (عاشق) من نیز نباید آزاد و رها (از عشق) باشد. * کنایه‌ها: «باز مستان دل - اندر بند بودن» به ترتیب کنایه از گرفتار عشق بودن (عاشق بودن) - در اسارت بودن است. * ایهام در: (مشکین) به معنی ۱- معطر ۲- سیاه * تشبیه گیسو به مُشک

د) حسن تعلیل: علت اینکه شکر با آب و عرقیات آمیخته شده، همانا خجالت از لب شیرین محبوب است. (شکر در برابر لب شیرین‌تر از شهد معشوق، کم آورده و از خجالت آب شده است). * ایهام: غرق آب و عرق شدن به دو معنی: ۱- شرمنده و خجالت‌زده شدن ۲- همراه آب و عرقیات شدن * کنایه: غرق آب و عرق شدن کنایه از شرمندگی و خجالت * تشبیه تو به چشمه نوش.

۱۲. گزینه ۴ درست است.

ترکیبات وصفی و اضافی:

- ۱) ترکیبات وصفی: هیچ زیبایی («زیبایی» اسم است). - زیبایی لطیف - این جهان (عبارت فاقد ترکیب اضافی است)
- ۲) ترکیبات وصفی: زیبای عاشقانه - («زیبا» در این جمله، جانشین موصوف شده و اسم محسوب می‌شود). * ترکیبات اضافی: زیبای زمین - شکوفایی گستره - گستره تو - (گستره اسم است؛ به معنی وسعت).
- ۳) ترکیبات وصفی: همه دردرها * ترکیبات اضافی: سرچشمه دردرها - دردرهای تو - گوناگونی چیزها
- ۴) ترکیبات وصفی: هر آفریده‌ای - هیچ آفریده‌ای * ترکیبات اضافی: نشانه خداوند - نشان‌دهنده او.

۱۳. گزینه ۲ درست است.

تعداد جملات بر اساس تعداد افعال و منادا و ...

بیت داده‌شده: نرفت - صائب - بستم - آید (۴ جمله)

۱) گرفت - دار - مخسب (۳ جمله) ۲) است - صائب - گیر - دار - مخسب (۵ جمله)

۳) کن - برخوردی - نیست - است (۴ جمله) ۴) شد - ندیدم - می‌درم - است (۴ جمله)

۱۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی درستی و نادرستی گزینه‌ها:

۱) هر دو درست است. ۲) دو مفعول: مهر تو - همتایت * دو جمله سه‌جزئی: مهر تو در او شاید بست - هم در آیین تو دید مگر همتایت (هر دو سه‌جزئی با مفعول) ۳) یک فعل ناگذرا داریم (نیست: به معنی وجود ندارد)، ولی هیچ واژه دو تلفظی یافت نمی‌شود. (توجه: آینه دو تلفظی است، ولی آینه تک تلفظی است).

۴) دو جمله مستقل مرکب:

روز آن است که مردم ره صحرا گیرند خیز تا سرو بماند خجل از بالایت
جمله هسته جمله وابسته جمله هسته جمله وابسته

دو فعل مضارع التزامی: گیرند (بگیرند) - بماند

۱۵. گزینه ۲ درست است.

تعداد و نوع اجزای جمله مصراع اول بیت خواسته‌شده: ۳ جزیی با مفعول: تو (نهاد محذوف)، زلف (مفعول) و حلقه مکن (فعل) بررسی نقش‌ها و نوع جملات در گزینه‌ها:

۱) می‌شوی (سه جزئی با مسند) ← تو (نهاد محذوف)، خراب (مسند) می‌شوی (فعل اسنادی) * می‌کنیم (چهار جزئی با مفعول و مسند) ← ما (نهاد محذوف)، تو (مفعول)، آباد (مسند) می‌کنیم (فعل اسنادی)

۲) به خاک درگهت چه تفاوت [دارد / می‌کند] (سه جزئی با مفعول) ← آن (نهاد محذوف)، تفاوت (مفعول) دارد (فعل) * نهیم (سه جزئی با مفعول) ← ما (نهاد محذوف)، سر (مفعول) نهیم (فعل) * است (سه جزئی با مسند) سرزمین ما (گروه نهادی)، کوی بلا (گروه مسندی) و است (فعل اسنادی)

۳) «را» فک اضافه ← قالب عشاق به دور از تو باده حیات تهی فتاده (سه جزئی) ← قالب عشاق (گروه نهادی) و فتاده به معنی شده (فعل اسنادی) * است (سه جزئی با مسند) ← پیمانه (نهاد)، پر (مسند) و شده است (فعل اسنادی)

۴) جان و تنم ای دوست فدای تن و جان [آباد] (سه جزئی با مسند) ← جان و تنم (گروه نهادی)، فدای تن و جان (گروه مسندی) و باد (فعل اسنادی) * نفروشم (چهار جزئی با مفعول و متمم) ← من (نهاد محذوف)، مویت (گروه مفعولی)، به همه ملک جهان (گروه متممی) و نفروشم (فعل)

۱۶. گزینه ۱ درست است.

بررسی وابسته هسته و وابسته وابسته در گزینه‌ها:

۱) کمال حسن وجود ت

هسته وابسته هسته وابسته وابسته وابسته وابسته

(توجه: وابسته وابسته وابسته وابسته به‌عنوان وابسته وابسته تلقی می‌شود).

۲) باد بهار * مرهم دل‌های خسته

هسته وابسته هسته هسته وابسته هسته وابسته وابسته

(توجه: علائم جمع و «ی» ناشناس وابسته تلقی می‌شوند).

مومیایی پر و بال شکسته

هسته وابسته هسته

۳) روی کار دیگران * پشت کار من * دیدة شب‌زنده‌دار من

هسته وابسته هسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته

۴) انس آن بدالفت پیمان‌گسل * پیوند طرب * جان ناشاد من

هسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته وابسته

۱۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی ابهام در واژگان قافیه:

۱) سودایی: ۱- تجارت ۲- دیوانگی

۲) نیست باد (در مصراع اول): «هوا» نیست - نیست باد (در مصراع دوم): نابود باشد ← جناس همسان دارند. (ابهام در یک

واژه و جناس همسان در دو واژه است).

۳) داد: ۱- عدالت ۲- فریاد

۴) عزیزان: ۱- کسانی که برایمان مهم هستند. ۲- از اقسام سرمه (برای از بین بردن تاریکی و نم چشم)

۱۸. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ و آیه شریفه: عدم درک انسان‌ها از ارتباط و حضور خداوند در جهان هستی. (عدم درک اینکه هر آفریده‌ای نشانه خداست) و طلب او در هر لحظه.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

۲) هر آفریده‌ای نشانه خداست و بی‌نیازی از طلب کردن غیر خداوند

۳) غرق در جمال محبوب

۴) تقاضای ظهور منجی بشریت

۱۹. گزینه ۳ درست است.

مفهوم عبارت انتخاب شده و گزینه‌های غیر پاسخ: جهان آدمی، همان اندیشه اوست و هرگونه که به جهان بنگریم، آن‌گونه در نظرمان جلوه خواهد کرد. به این ترتیب، جهان برای هر فرد آن‌گونه خواهد بود که خواهد اندیشید.

مفهوم گزینه پاسخ: فقط مشتاق و نیازمند دیدار محبوب هستیم.

۲۰. گزینه ۴ درست است.

مفهوم صحیح موارد غلط:

ب) تو را سرشار از امیدواری دانستم. (ه) ارزش برخورداری از ذوق و احساس

۲۱. گزینه ۱ درست است.

مفهوم بیت سؤال و گزینه پاسخ: توصیه به ترک علائق در عشق / پاکبازی یعنی زندگی جاوید.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

۲) عاشق خسته از سرگستگی است و طالب رسیدن به منزل مقصود.

۳) بی‌ارزشی جسم و زندگی مادی

۴) بی‌قرار عشق یار هستیم.

۲۲. گزینه ۱ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و ابیات گزینه پاسخ: رفتار هرکس نشان‌دهنده درون اوست / افکار هرکس نشان‌دهنده سرشت و ضمیر پنهان اوست.

مفهوم درست موارد غلط:

د) توصیه به توجه و تمرکز بر درون (ه) توصیه به عدم تبعیت و اطاعت از هوای نفس

۲۳. گزینه ۲ درست است.

گزینه پاسخ بر «عدم غیبت و حق‌کشی» تأکید دارد.

۲۴. گزینه ۴ درست است.

مفهوم صحیح گزینه پاسخ «مذمت خودپسندی و غرور» است.

۲۵. گزینه ۳ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: اغتنام فرصت‌ها در جهت شادی

مفهوم عبارت انتخاب شده و گزینه‌های دیگر «ناپایداری قدرت‌ها و بی‌اعتباری دنیا» است.

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

۴) پایبند باشیم. (ص ۸۸ عربی دهم)

۳) پروردگار

۲) فرستاده شدم.

۲۷. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) می‌گیرد. (۲) کولرها (۳) کار نیفتاده بود. (ص ۹۴ دهم)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) چند روز (۲) صدها (۳) خوراکی‌ها (ص ۸۸ دهم)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) ترجمه نشدن (ه در اوصله) (۳) سنگینی
(۴) کشانده شده بود. (ص ۸۵ و ۸۶ عربی دهم و عربی دوازدهم ص ۲۷)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) ضعیف خواهد کرد. قادر نخواهد بود. (۲) زمینها
(۴) ضعیف می‌شود. (ص ۲۰ و ۲۲ دوازدهم)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) آن را (حفره) (۳) می‌دیدم (۴) نمازشان (ص ۲۳ و ۲۷ دوازدهم)

۳۲. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) خواهرانم (۳) دختران (۴) باهم (ص ۲۶ و ۸ دوازدهم)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) آنچه. گمان کرده بودند. (۲) آنچه. اتصال دهنده (۴) گمان نمی‌کنند. رسانایی (ص ۱۱ دوازدهم)

۳۴. گزینه ۲ درست است.

مفهوم حدیث اشاره دارد به مسئولیت انسان در برابر وفای به عهد که در گزینه ۲ به آن پرداخته شده است. (ص ۱۷ دوازدهم)

۳۵. گزینه ۳ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) أهم: مهم‌تر (۲) فم: دهان (۴) أهم: مهم‌تر (درس ۸ دهم و درس ۲ دوازدهم)

ترجمه درک مطلب:

گفته شده سخن خوب مفید است و هیچ خیری در علمی که به صاحبش و دیگری سود نرساند نیست می‌دانیم که آموختن علوم از واجبات دینی است ولی آیا همه علوم مفید هستند. طبیعتاً انسان باید علوم مفید را یاد بگیرد و از علوم غیر مفید دوری کند. پیامبر اکرم فرموده‌اند: جهل از علم است، یعنی برخی از علوم جامعه را به فساد می‌کشاند و مقام ما و دین ما این علوم را نکوهش می‌کند. شناخت علوم بیهوده از دو جهت مفید است، از آنجا با علم مفید آشنا می‌شویم و همچنین به دلیل اینکه احادیث زیادی درباره خود علم بیهوده داریم که از آن به خدا پناه می‌بریم. علم بیهوده سه عیب دارد: وقت و ذهن دانشمند را به خود مشغول می‌کند، فضا را برای علوم مفید تنگ می‌کند و موجب شگفتی می‌شود و انسان از صدقه زیاد محروم است و یک نوع از انواع حجاب است و رفع آن مشکل است زیرا کمتر کسی متوجه حجاب بودن آن می‌شود و همین امر موجب تداوم گمراهی می‌شود در نتیجه هر علمی که موجب فساد و آسیب رساندن به فرد و جامعه شود مانند سلاح‌های شیمیایی و ابزار کشتار، بنا به صلاحدید عقل مضر و حرام است!

۳۶. گزینه ۴ درست است.

توضیح: با توجه به متن کسانی که می‌دانند با کسانی که نمی‌دانند برابر نیستند و در متن به یادگیری علوم اشاره دارد.

۳۷. گزینه ۲ درست است.

توضیح: با توجه به مفهوم متن؛ تنها گزینه‌ای که اشاره به علم مفید و غیر مفید ندارد، گزینه ۲ است که در مورد داناترین مردم صحبت کرده و این مورد در متن نیامده است.

۳۸. گزینه ۱ درست است.

براساس متن علم زیبا ولی بدون فایده انسان را به گمراهی می‌کشاند. در گزینه ۲ اشاره کرده به هر علمی در حالی که در متن آمده پر کردن ذهن با علوم غیر مفید جا را برای علوم دیگر تنگ می‌کند. و در گزینه ۳ اشاره کرده که علم چه مفید باشد و چه نباشد فایده‌های بسیاری برای بشر دارد در حالی که علم غیر مفید فقط دو فایده برای آن متصور است. در گزینه ۴ هم گفته شده که علم غیر نافع هیچ فایده‌ای ندارد در حالی که در متن به دو فایده از آن اشاره شده است.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

متن اشاره به این دارد که علم‌های غیر نافع فرد را مغرور می‌کند و در بیت آمده نیز به این موضوع اشاره شده است. (۳) دعوی مکن که برترم از دیگران به علم چون کبر کردی از همه دونان فروتری!

۴۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) فاعله صاحب (۳) لایحتاج إلى المفعول (۴) مزید ثلاثی من باب إفعال

۴۱. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) من باب إفعال. مصدره أداء (۲) له حرفان زائدان (۳) من باب تفعّل

۴۲. گزینه ۲ درست است.

(۱) مبنی. مرفوع (۳) منصوب (۴) اسم المكان

۴۳. گزینه ۱ درست است.

با توجه به اینکه حال در تعداد با صاحبش مطابقت می‌کند، لذا متأخرین صحیح است. (درس ۲ عربی دوازدهم).

۴۴. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه مسرورین حال است.

(۱) المسرور صفت زمیل است. (۲) مسرورین خبر فعل ناقص است.

(۳) مسرورون خبر است و جمله (وهم مسرورون) با هم در محل اعرابی حال قرار گرفته است. (ص ۲۵ دوازدهم)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

(۱) المؤمنون. خاشعون: اسم فاعل (۲) المصدرة: اسم فاعل (۴) میدات: اسم فاعل (ص ۱۵ دوازدهم)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

(۱) نامی از اینکه چه کسی مسئول نظافت اتاق‌ها است، برده نشده است.

(۳) به جای اینکه بگوید مشکل چیست عذرخواهی می‌کند و اینکه هر چیزی را سریع تعمیر می‌کنیم.

(۴) برنج و بادمجان را برای صبحانه نمی‌خورند. (ص ۷۸ و ۹۲ عربی دهم)

۴۷. گزینه ۱ درست است.

دانشنامه، فرهنگ بزرگی است که بسیاری از علوم در آن جمع می‌شود نه کمی از علوم (عربی دهم درس ۷ و ۸).

۴۸. گزینه ۳ درست است.

شعب اسم لای نفی جنس (مفتوح) الأرض مضاف‌إلیه و مجرور، دین اسم فعل ناقص و مرفوع، عبادة مجرور بحرف جر هستند. بنابراین (شعب. الأرض. دین. عبادة) صحیح هستند. (ص ۱۳ عربی دوازدهم مبحث اعراب)

۴۹. گزینه ۴ درست است.

پوست و استخوان و گوشت و عصب با هم ارتباط مفهومی دارند.

در گزینه‌های دیگر: (۱) سمع (شنوایی) (۲) طائره (هواپیما)

(۳) الخیط (نخ) متفاوت هستند. (ص ۱۱ عربی دوازدهم)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

لم + فعل مضارع: ترجمه ماضی منفی (ص ۱۳ عربی دوازدهم)

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۳ درست است.

فایده دوم نماز که عبارت است از دوری از گناه با فایده روزه که تقوا است، ارتباط نزدیک دارد. صفحه ۱۲۹ کتاب دهم

۵۲. گزینه ۲ درست است.

چگونه نماز بازدارنده از زشتی‌ها و منکرات است؟ شایسته است دقت کنیم که تأثیر نماز به تداوم و به میزان دقت و توجه ما بستگی دارد. صفحه ۱۳۰ کتاب دهم

۵۳. گزینه ۱ درست است.

اگر در رکوع و سجود عظمت خدا را در نظر داشته باشیم، در مقابل مستکبران خضوع و خشوع خواهیم کرد. صفحه ۱۳۱ کتاب دهم

۵۴. گزینه ۴ درست است.

تقوا به معنای «حفاظت» و «نگهداری» است و قرآن کریم راه‌های متعددی برای کسب تقوا به ما نشان داده که در درس دوازدهم از پایه دهم به دو مورد مهم آن، یعنی نماز و روزه اشاره می‌شود. صفحه ۱۲۹ کتاب دهم

۵۵. گزینه ۱ درست است.

خون انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد نجس است. صفحه ۱۳۲ کتاب دهم

۵۶. گزینه ۳ درست است.

امام صادق (ع) می‌فرماید: «هر کسی می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از گناه و زشتی‌ها بازداشته است یا نه.» صفحه ۱۳۰ و ۱۳۱ کتاب دهم

۵۷. گزینه ۴ درست است.

ادرا و مدفوع انسان و حیوانات حرام‌گوشتی که خون جهنده دارد، نجس است. صفحه ۱۳۶ کتاب دهم

۵۸. گزینه ۲ درست است.

پرسش منفی است و «قمار»، هر چند براساس آیه ۹۱ سوره مائده، امری پلید و از کارهای شیطان است، ولی جزو نجاسات نیست. صفحه ۱۳۳ کتاب دهم

۵۹. گزینه ۳ درست است.

امام صادق (ع) می‌فرماید: «فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند - هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند - نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست. صفحه ۱۳۴ کتاب دهم

۶۰. گزینه ۱ درست است.

پرسش منفی است و جنابت بعد از اذان صبح موجب بطلان روزه نیست، بلکه باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح از مبطلات روزه است. صفحه ۱۳۶ کتاب دهم

۶۱. گزینه ۴ درست است.

اگر کسی به خاطر عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذر او برطرف شود و تا رمضان آینده عمداً قضای روزه را نگیرد، باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مُدّ گندم و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد. صفحه ۱۳۷ کتاب دهم

۶۲. گزینه ۲ درست است.

پرسش منفی است و کسی که عمداً قضای روزه ماه مبارک رمضان را تا سال بعد نگیرد، علاوه بر قضا، فقط کفاره تأخیر باید

پرداخت کند و نه کفاره جمع. صفحه ۱۳۷ کتاب دهم

۶۳. گزینه ۴ درست است.

نکته مهم در گزینه پاسخ این است که نماز مسافر - علی‌رغم سفر بیش از حد شرعی - زمانی کامل بوده و شکسته نیست که پدر و مادر فرزند خود را از رفتن به سفر نهی کنند و سفر او واجب نباشد، اما آنچه در گزینه پاسخ است، عدم رضایت والدین از اخلاق فرزند خود است، نه سفر او. صفحه ۱۳۷ کتاب دهم

۶۴. گزینه ۳ درست است.

آراستگی باطنی نتیجه برخورداری روح انسان از صفات زیبایی همچون ادب، حسن خلق و ... و آراستگی ظاهری که نتیجه مرتب بودن ظاهر و توجه به نظافت است. صفحه ۱۴۳ کتاب دهم

۶۵. گزینه ۲ درست است.

امام صادق (ع) در پاسخ به اعتراض فردی که به اختلاف شیوه پوشش ایشان با امام علی (ع) اشاره می‌کرد، فرمود: «در آن زمان مردم در سختی بودند، اما امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند.» صفحه ۱۴۳ کتاب دهم

۶۶. گزینه ۱ درست است.

آراستگی، اختصاص به زمان حضور در اجتماعات و معاشرت‌ها ندارد، بلکه شامل زمان حضور در خانواده و از آن مهم‌تر زمان عبادت نیز می‌شود. صفحه ۱۴۴ کتاب دهم

۶۷. گزینه ۴ درست است.

پوشیدن لباس‌های نامناسب و به‌کار بردن کلام زشت و ناپسند و این قبیل اعمال، نشانه ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود از راه درست و سازنده است. صفحه ۱۴۴ کتاب دهم

۶۸. گزینه ۲ درست است.

برخی انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت دچار تندروی می‌شوند. قرآن کریم این حالت را «تبرج» می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد. صفحه ۱۴۶ کتاب دهم

۶۹. گزینه ۳ درست است.

امام علی (ع) می‌فرماید: «مبادا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی که در این صورت ناچار می‌شوی با انجام گناه به جنگ خدا بروی.» صفحه ۱۴۶ کتاب دهم

۷۰. گزینه ۴ درست است.

زنان ایرانی قبل از اسلام عموماً پیرو آیین زرتشت بودند و با پوشش کامل در مجامع عمومی حاضر می‌شدند. این پوشش چنان برجسته بود که برخی از مورخان غربی بر این باورند که می‌توان ایران باستان را منشأ اصلی گسترش حجاب دانست. صفحه ۱۵۶ کتاب دهم

۷۱. گزینه ۱ درست است.

شرک در ربوبیت: اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگران نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارند. صفحه ۲۱ کتاب دوازدهم

۷۲. گزینه ۳ درست است.

بر اساس نمودار درس اول، افزایش خودشناسی منجر به درک بیشتر فقر و نیاز انسان شده و این امر موجب افزایش احساس بندگی او می‌شود. صفحه ۱۰ کتاب دوازدهم

۷۳. گزینه ۲ درست است.

شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها، شکست‌ها و موفقیت‌ها و ... و به‌طور کلی همه حوادث زندگی می‌شود. صفحه ۶۶ کتاب دوازدهم

۷۴. گزینه ۱ درست است.

در بخش تدبر در قرآن در آیه ۲ سوره عنکبوت می‌خوانیم: «آیا مردم گمان می‌کنند همین‌که به زبان بگویند ایمان آوردیم، رها

شده و مورد آزمایش قرار نمی‌گیرند؟» صفحه ۶۷ کتاب دوازدهم

۷۵. گزینه ۳ درست است.

امام صادق (ع) می‌فرماید: کسانی که به واسطه گناه می‌میرند، از کسانی که به واسطه سرآمد عمرشان می‌میرند، بیشترند و ... صفحه ۷۶ کتاب دوازدهم

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۳ درست است.

آیا می‌دانید انسان چگونه حیات خود را حفظ می‌کند و از چه راهی امور مفید را به سوی خود جلب می‌کند و امور مضر را دفع می‌نماید؟ این هدف مهم از طریق امیال غریزی صورت می‌گیرد. هر عمل غریزی یا عامل مفیدی را به طرف انسان جلب و یا عامل مضر را از دفع می‌نماید. ... پرواضح است که در تمام فعالیت‌های غریزی، محور خود طبیعی انسان است، یعنی هر یک از امیال غریزی به سود خود انسان فعالیت می‌کند و لذا اگر بگوییم که عصاره و چکیده همه یا هدف نهایی تمام امیال غریزی در انسان، چیزی جز خودخواهی نیست، سخن نادرستی نگفته‌ایم. بنابراین خودخواهی در انسان غریزه‌ای است که از دست به دست هم دادن کلیه امیال غریزی به دست می‌آید و لذا از قدرت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. اگر خودخواهی در حد اعتدال باقی بماند و از مرز طبیعی و لازم فراتر نرود، نه تنها امری ناپسند نیست، بلکه امری لازم است؛ زیرا بدون آن حیات انسان از بین می‌رود. صفحه ۷۶ کتاب دهم

۵۲. گزینه ۲ درست است.

آنچه توجه به آن در اینجا ضروری است این است که در دوران کودکی و پس از ظهور عقل در انسان - که به وسیله آن منافع خود را تشخیص داده و به آن‌ها متوجه می‌شود - به خصوص بعد از دوران بلوغ، خودخواهی در حد لازم و منطقی خود باقی نمی‌ماند. صفحه ۷۶ کتاب دهم

۵۳. گزینه ۱ درست است.

بنابراین سرچشمه همه صفات ناپسند اخلاقی، توجه به خود است و لذا برای مبارزه با صفات زشت اخلاقی باید با این سرچشمه فساد به مبارزه پرداخت و گرنه هرگونه اقدامی در جهت مبارزه با صفات منفی جنبه سطحی و موضعی خواهد داشت و منتهی به اصلاح اساسی و بنیادی نخواهد گردید. صفحه ۷۸ کتاب دهم

۵۴. گزینه ۴ درست است.

با تقویت خودخواهی، انسان جز به خود طبیعی و منافع آن به چیز دیگری نمی‌اندیشد، بلکه همه چیز را از پشت عینک منافع شخصی می‌نگرند. در این صورت است که انسان تبدیل به موجود خودخواهی می‌شود که در عالم منافع و تعصبات خویش اسیر است. در این حال انسان سایر استعدادهای خود را از قبیل نیروی اندیشه و تدبیر و حافظه و غیره نیز در استخدام امیال و غرایز خویش درمی‌آورد و از همه آن‌ها وسیله‌ای برای ارضای هرچه بیشتر خودخواهی‌های خویش می‌سازد. در این حالت، خودخواهی تبدیل به یک صفت خطرناکی می‌شود که تیشه بر ریشه انسانیت می‌زند و انسان را از هرگونه رشد و تکامل بازمی‌دارد. صفحه ۷۷ کتاب دهم

۵۵. گزینه ۱ درست است.

انسان وقتی در دوران کودکی را پشت سر می‌گذارد، با تقویت قوای جسمی، غرایز نیز به تدریج تقویت می‌شوند. در دوران بلوغ رشد و تقویت غرایز شدت بیشتر و کامل‌تری می‌یابد و جهشی در رشد و تکامل قوای جسمی، غریزی و عاطفی انسان به وجود می‌آید و شخص آمادگی رشد فکری و معنوی بیشتری پیدا می‌کند. در این حال با رشد سریع غرایز، خودخواهی نیز که با تکیه به غرایز به وجود می‌آید، شدت بیشتری می‌یابد. صفحه ۷۸ و ۷۹ کتاب دهم

۵۶. گزینه ۳ درست است.

در این دوران (بلوغ) به تدریج توجه انسان به سوی خود جلب می‌شود و حالت بی‌خبری از خود که در دوران کودکی وجود داشت، به تدریج از میان می‌رود. صفحه ۷۹ کتاب دهم

۵۷. گزینه ۴ درست است.

انسان تا از خودپرستی رها نشود، به خداپرستی نمی‌رسد. بدون رها شدن از خودخواهی امکان رشد و تکامل حقیقی برای انسان وجود ندارد. بعد از تعدیل خودخواهی است که می‌توان در عالم انسانی به پیشرفت‌هایی نائل آمد. صفحه ۸۱ کتاب دهم

۵۸. گزینه ۲ درست است.

خودخواهی میل و غریزه‌ای است که سرتاسر وجود انسان را در بر گرفته و بر کلیه افکار و روحيات انسان سایه افکنده است. طبیعی است که با چنین میل نیرومندی، جز در سایه نیروی عظیم‌تر نمی‌توان مقابله کرد. این قدرت عظیم روحی و معنوی، جز ایمان به خدا و آخرت نمی‌تواند باشد؛ زیرا تنها ایمان است که در عمق دل انسان رسوخ می‌کند و سرتاسر وجود او را در بر می‌گیرد. صفحه ۸۴ کتاب دهم

۵۹. گزینه ۳ درست است.

می‌دانیم که از نظر تعالیم دینی تنها عملی مقبول است که به خاطر خدا و برای اطاعت از امر او صورت پذیرد. هر عملی که به خاطر خدا نباشد و نیت انسان آلوده به شائبه‌ها و ناخالصی‌ها باشد، اگرچه ظاهراً نیکو و شایسته هم باشد، فاقد ارزش و اعتبار است و هیچ‌گونه نتیجه معنوی به دنبال ندارد. رعایت اصل اخلاص و قصد نزدیکی به خدا که مهم‌ترین مسئله برای مؤمنین است، سبب می‌شود هر قدمی که انسان در زندگی برمی‌دارد برای خدا باشد، نه برای خود. کسی که به اقتضای ایمان تسلیم امر خدا می‌شود و در برابر دستورات او از میل و هوس شخصی خود صرف‌نظر می‌کند، همین امر او را قدم به قدم از خودخواهی دور می‌کند. صفحه ۸۴ و ۸۵ کتاب دهم

۶۰. گزینه ۱ درست است.

طبیعی است که هرچه معرفت و آگاهی انسان به زشتی یک عمل بیشتر باشد، به همان اندازه در مبارزه با آن موفق‌تر است. یعنی همین علم و آگاهی بر قدرت اراده او می‌افزاید و او را در مهار کردن آن یاری می‌رساند. صفحه ۸۵ و ۸۶ کتاب دهم

۶۱. گزینه ۴ درست است.

آنچه باید در اینجا به آن توجه داشت این است که توصیه تعالیم دینی به تحصیل فضایل، تنها یک نصیحت بدون پشتوانه نیست، بلکه دین آسمانی نخست ایمان به مبدأ و معاد را در دل‌های پیروان خود تثبیت می‌کند و سپس بر اساس این پشتوانه، زمینه را برای تحصیل کمالات اخلاقی فراهم می‌آورد؛ به طوری که پیروان حقیقی دین از روی میل و رغبت در تحصیل فضایل و انجام اعمال خیر می‌کوشند. صفحه ۸۷ کتاب دهم

۶۲. گزینه ۲ درست است.

از خودبیگانگی یعنی گم کردن خویشتن حقیقی خویش و شخصیت اصیل و واقعی انسانی و بیگانه شدن نسبت به آن و آنگاه جایگزینی‌اش با چیز دیگری که آن نیست. در اینجا است که او خود را در بیگانه جست‌وجو می‌کند و در این زندان هرچه بیشتر می‌کاود، کمتر می‌یابد و خود را به نابودی می‌کشاند؛ «سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد / آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد» صفحه ۶ کتاب دوازدهم

۶۳. گزینه ۴ درست است.

آدمی در میان دو بی‌نهایت؛ بی‌نهایت بالا و بی‌نهایت پایین همواره در نوسان است. از سویی به‌علت دارا بودن استعدادهای عالی که نمایش پیوند خدایی و امانت الهی است، می‌تواند از ملائک نیز برتر شود و به عالی‌ترین مراحل کمال خویش، یعنی نزدیکی هرچه بیشتر با خداوند نائل شود. از سوی دیگر، به‌علت دارا بودن بُعد حیوانی و جنبه مادی در صورت غفلت از جنبه معنوی و تسلیم کامل به زندگی حیوانی، از حیوانات نیز پست‌تر گردد و به نازل‌ترین مراتب ممکن سقوط کند؛ «دمیزاده طرفه معجونی است / از فرشته سرشته وز حیوان // گر کند میل این، شود کم از این / ور کند میل آن، شود به از آن» صفحه ۱۰ و ۱۱ کتاب دوازدهم

۶۴. گزینه ۳ درست است.

بنابراین، حکومت قوانین گوناگون بر طبیعت و جامعه و حوادث تاریخی به معنی سلب اختیار از انسان نبوده و با وجود حکومت این قوانین و سنت‌های الهی، آدمی بر سر دوراهی‌ها و چندراهی‌ها توانایی انتخاب دارد. صفحه ۱۳ کتاب دوازدهم

۶۵. گزینه ۲ درست است.

تأکیدی که دین بر مسئله تعلیم و تربیت و تحصیل علم و مداومت بر تفکر و عمل صالح مبتنی بر ایمان دارد، نشان‌دهنده این

است که انسان در صورت برخورداری از تربیت صحیح و اصولی می‌تواند به آزادی واقعی خود افزوده، از سلطه درون و برون آزاد گردد و به سازندگی واقعی خود و دیگران بپردازد و از این رو می‌توان گفت که تأثیر شرایط بیرونی و عوامل محیطی در شخصیت انسان نسبت معکوس با آگاهی‌های انسان دارد. انسان‌های ناآگاه خواه‌ناخواه چنان هستند که جامعه می‌خواهد، در صورتی که انسان‌های آگاه آنچنان‌اند که خود می‌خواهند و بلکه می‌توان گفت انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه جامعه را می‌سازند. صفحه ۱۴ کتاب دوازدهم

۶۶. گزینه ۱ درست است.

سرسپردگی در برابر خدا مستلزم روگردانی از هر هدف دیگر است. هر چیزی در صورتی که در جهت بندگی خدا و اطاعت از فرمان او باشد، شایسته توجه است. صفحه ۱۷ کتاب دوازدهم

۶۷. گزینه ۴ درست است.

همه ابیات بر غفلت انسان از مقام و موقعیت خاصی که در هستی به او داده شده است، دلالت دارند، اما شعر منتخب به ضرورت خودسازی توجه دارد. صفحه ۹ کتاب دوازدهم

۶۸. گزینه ۲ درست است.

با یک نگاه منصفانه می‌توان دریافت که بین ایمان به خداوند و ایمان به هر چیز دیگر، تفاوت از زمین تا آسمان است. گرچه ایمان به چیزهای دیگر نیز در حد خود می‌تواند حرکت‌آفرین و نیروزا باشد، اما تنها ایمان مذهبی است که در تار و پود روح و درون دل ما نفوذ می‌کند و سرچشمه قدرت و جاذبه پایان‌ناپذیر می‌شود. صفحه ۲۳ کتاب دوازدهم

۶۹. گزینه ۳ درست است.

بدین ترتیب اصالت و استقلال از آن حیات معنوی و کمال روحی انسان است تا از این طریق آمادگی لازم را برای حیات ابدی در جوار رحمت الهی تحصیل کند و به سعادت جاودانی برسد و لذا ایمان به خدا که خود کیفیتی معنوی و درونی داشته و اتصال قلبی انسان به مبدأ هستی است، خود به‌تنهایی اصالت و ارزش دارد؛ گرچه ایمان همواره آثار عملی خود را به دنبال دارد. از آنچه گفتیم نتیجه می‌گیریم که ایمان، ارزش خود را از عمل به‌دست نمی‌آورد، بلکه این عمل است که ارزش و اعتبار خود را از ایمان به خدا تحصیل می‌کند. صفحه ۲۵ و ۲۶ کتاب دوازدهم

۷۰. گزینه ۴ درست است.

پاسخی که مکتب‌های مادی و الحادی به این سؤالات می‌دهند این است که حیات آدمی محصول تصادف کور مادی است. ... از این رو، زندگانی انسان پدیده‌ای عبث و بیهوده است که هیچ هدفی برای آن نمی‌توان قائل شد. خود اوست که در این جهان بی‌هدف باید برای خود هدفی بسازد و «قرارداد» نماید. ... پاسخ دیگر، پاسخی است که در مکتب آسمانی وجود دارد و آن مبتنی بر دخالت شعور و حکمت در آفرینش جهان و انسان است. صفحه ۳۰ کتاب دوازدهم

۷۱. گزینه ۱ درست است.

روزی که عذرها پذیرفته نشود و دلیل تراشی‌ها و منطق‌سازی‌های رایج در این عالم برای فرار از زیر بار مسئولیت‌ها مفید نمی‌افتد؛ زیرا انسان خود به حقیقت مطلب آگاه است و قاضی کسی است که بر رازهای درونی آگاه و داناست و هیچ عملی از اعمال انسان - ولو بسیار کوچک هم باشد - از محاسبه او بیرون نیست. صفحه ۳۲ کتاب دوازدهم

۷۲. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اصل توحید که اساسی‌ترین رکن بینش دینی را تشکیل می‌دهد، تردیدی نمی‌ماند که از خداوند حکیم کار عبث و بیهوده سر نمی‌زند و مطابق اصل «هدایت عمومی» جهان و حیات انسانی را نیز به‌طور قطع هدف و مقصدی است که منظور از آفرینش رسیدن به چنان سرمنزلی است. صفحه ۳۱ کتاب دوازدهم

۷۳. گزینه ۲ درست است.

از افق تعالیم آسمانی، انسان بر طبق یک نقشه دقیق و بر اساس حکمت و رحمت بی‌انتهای الهی به دنیا آمده و زندگانی او را هدفی بس باعظمت است که باید در جریان زندگی دنیوی، از کلیه امکانات موجود در جهت رسیدن به چنان مقصد والایی استفاده نماید و آمادگی لازم برای زندگی جاوید در سایه رحمت الهی را به‌دست آورد. صفحه ۳۱ کتاب دوازدهم

۷۴. گزینه ۱ درست است.

در بینش مبتنی بر مبدأ و معاد آنچه محرک انسان در راه ایثار و فداکاری است، جز احساس مسئولیت در پیشگاه خداوند

نیست. صفحه ۳۳ کتاب دوازدهم

۷۵. گزینه ۳ درست است.

آنان که رسیدن به رحمت پروردگار را در جهان ابدی هدف خویش قرار دادند، نیک می‌دانند که رسیدن به چنان مقصد بس با عظمتی مستلزم سعی و مجاهدت فراوان و استقبال از مشکلات زیادی است که در جریان این مسیر پیش می‌آید؛ زیرا هرچه مقصد بزرگ‌تر و باعظمت‌تر باشد، رسیدن به آن نیز سعی و صبر بیشتری را طلب می‌کند، اما مؤمنین را از این مشکلات چه باک که آنان سودای دیگری در سر و شوق دیگری در دل دارند؛ «در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سرزنش‌ها گر کند خار مگیلان، غم مخور» صفحه ۳۴ و ۳۵ کتاب دوازدهم

انگلیسی

۷۶. گزینه ۲ درست است.

فعل کمکی may به معنی ممکن است که برای بیان امکان به کار می‌رود و با توجه به معنی جملات و وجود not be sure و perhaps و likely و غیره می‌توانیم فعل کمکی may استفاده کنیم.

۷۷. گزینه ۱ درست است.

قبل از قیدهای the morning, the afternoon, the evening و یا the evening و همچنین قبل از ماه‌ها و فصل‌ها حرف اضافه in به کار می‌رود و قبل از ساعت به همراه o'clock و همچنین کلماتی نظیر night, sunset, sunrise, moon و غیره حرف اضافه at به کار می‌رود. قبل از ایام هفته مثل Monday, Sunday و غیره حرف اضافه on به کار می‌رود.

۷۸. گزینه ۳ درست است.

جمله مجهول زمان گذشته ساده است، چونکه فاعل It در جمله دوم همان your school است. ساختار مجهول گذشته ساده به قرار زیر است:

برای فاعل‌های مفرد I, He, She, It, ...

was
+ مفعول + were + Past participle + اسم مفعول فعل اصلی + ...

You, we, they, ... برای فاعل‌های جمع (قسمت سوم فعل)

۷۹. گزینه ۲ درست است.

در انتهای جمله از سؤالی کوتاه یا دم سؤالی استفاده می‌شود. اگر جمع مثبت باشد سؤالی کوتاه آن جمله منفی است و برعکس.
Reza never comes late, does he?

سؤالی کوتاه مثبت جمله منفی

توجه: در سؤالی کوتاه در انتهای جمله باید ضمیر فاعلی استفاده شود و هرگز به صورت اسم به کار نمی‌رود. (does Reza) غلط است.

۸۰. گزینه ۴ درست است.

بعضی از قسمت‌های ایران بیابان‌هایی هستند که در آن‌ها گیاهان یا درختان خیلی کم یا هیچ گیاه و درختی نمی‌روید چونکه مقدار آب خیلی کم وجود دارد یا اینکه هیچ آبی وجود ندارد و در طول روز هوا خیلی داغ و خشک است.

(۱) آرامگاه‌ها، مقبره‌ها (۲) دامنه‌ها، وسعت‌ها، تعداد (۳) اهرام، هرم‌ها (۴) بیابان‌ها، صحراها

۸۱. گزینه ۱ درست است.

سفارتخانه آمریکا به شهروندان آمریکایی هشدار دادند که مراقب باشند و آن کشور را فوراً ترک کنند.

(۱) سفارتخانه (۲) رصدخانه (۳) آرامگاه، مقبره (۴) پیشنهاد

۸۲. گزینه ۳ درست است.

ما باید به ارزش‌های فرهنگی تمام کشورهای سراسر دنیا توجه زیادی کنیم و نباید هیچ قانونی را نقض کنیم چنانچه می‌خواهیم یک سفر خوب و ایمنی همیشه داشته باشیم.

(۱) بردن، گرفتن / قوی (۲) منتشر کردن / مشهور، معروف

(۳) نقض کردن یا شکستن / ایمن (۴) شکستن / مناسب

۸۳. گزینه ۴ درست است.

معلمین باید انگلیسی را به دانش‌آموزان در موقعیت‌های واقعی بطور مؤثر و کارآمد تدریس کنند تا اینکه آنها (دانش‌آموزان) بتوانند عقاید، افکار و یا احساسات خودشان را به آسانی انتقال دهند.

- (۱) عموماً / مرتب کردن
(۲) دقیقاً، عیناً / توصیه کردن
(۳) متأسفانه / دارا بودن، شامل بودن
(۴) به‌طور مؤثر / انتقال دادن، ارتباط برقرار کردن

۸۴. گزینه ۲ درست است.

اگر شما علت مشکل را بدانید، آنها ممکن است بتوانند درک کنند یا بفهمند چگونه آن از دوباره رخ دادن جلوگیری کنند.

- (۱) گشتن، به بیرون رفتن (با دوستان)
(۲) پی بردن، فهمیدن، حل کردن
(۳) پیدا کردن (لغت در فرهنگ لغات...)
(۴) ترک کردن، رها کردن

۸۵. گزینه ۳ درست است.

حالا که کسب و کارشان به حد کافی خوب است، آنها برنامه‌ریزی می‌کنند که شرکت خودشان با ساختن دو ساختمان بزرگ توسعه دهند.

- (۱) کاهش دادن
(۲) فراهم کردن
(۳) توسعه یا گسترش دادن
(۴) ترکیب کردن

۸۶. گزینه ۳ درست است.

حافظ یک شاعر خیلی معروف در ایران است و صدها سال پیش او اشعار خیلی زیادی نوشت

- (۱) اطراف / سرتاسر
(۲) مقدمه / به مقدم
(۳) الهام / نفوذ
(۴) نسل / اطراف

۸۷. گزینه ۱ درست است.

برادرم را ندیده بودم از زمانی که او به لندن رفت. او دیروز از لندن برگشت و ما هم‌دگیر را بغل کردیم.

- (۱) بغل کردن
(۲) بخشیدن
(۳) درنظر گرفتن
(۴) ترک کردن

۸۸. گزینه ۲ درست است.

- (۱) مقایسه کردن
(۲) تصور کردن، خیال کردن
(۳) محافظت کردن
(۴) ذخیره کردن، نجات دادن

۸۹. گزینه ۴ درست است.

- (۱) راه حل
(۲) نقش، وظیفه
(۳) قسمت
(۴) قدرت، نیرو

۹۰. گزینه ۱ درست است.

- (۱) راهنمایی کردن
(۲) متعجب کردن
(۳) جمع‌آوری کردن
(۴) توسعه دادن

۹۱. گزینه ۴ درست است.

- (۱) خلق کردن
(۲) مشاهده کردن
(۳) پیشنهاد کردن
(۴) فهمیدن

۹۲. گزینه ۳ درست است.

- (۱) عاقلانه
(۲) صادقانه
(۳) ظاهراً
(۴) فوراً

۹۳. گزینه ۲ درست است.

بهترین عنوان برای متن چیست؟

- راه‌های موفق شدن

۹۴. گزینه ۴ درست است.

بر طبق نویسندگان متن، علت اساسی شکست، نبود یا عدم اعتماد به نفس است.

۹۵. گزینه ۱ درست است.

نویسنده توصیه می‌کند که به عنوان یک نقطه آغازین برای بزرگی و موفقیت یک شخص می‌تواند بیوگرافی‌ها را بخواند.

۹۶. گزینه ۲ درست است.

مترادف اصطلاح hitch his wagon to a star که در متن خط کشیده شده است، به معنی تصمیم گرفتن بر انجام کارهای

بزرگ است.

۹۷. گزینه ۴ درست است.

بر طبق متن، کشورهای جهان سوم به عنوان کشورهای در حال توسعه، کم توسعه یافته و فقیر دسته‌بندی می‌شوند.

۹۸. گزینه ۳ درست است.

یک شخص از این متن می‌تواند بفهمد که عربستان سعودی، کویت و لیبی بسیار زیاد به نفت وابسته هستند.

۹۹. گزینه ۱ درست است.

شخصی که آسیب‌پذیر است می‌تواند به آسانی آسیب ببیند.

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

بر طبق متن، مشخصه ویژه کشورهای کم‌توسعه‌یافته این است که انتظار از زندگی خیلی پایین است.

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{17}{8} \times \frac{1}{x+2}$$

$$\frac{2x+2}{x(x+2)} = \frac{17}{8(x+2)} \Rightarrow 16x+16 = 17x \Rightarrow x = 16 \Rightarrow x+2 = 18$$

$$1+6+1+8 = 16$$

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{(x + \frac{x}{2})x}{2} = 12 \Rightarrow \frac{3}{2}x^2 = 24 \Rightarrow x^2 = 16 \Rightarrow x = 4$$

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{2x \times \frac{x}{2}}{2} = \frac{8 \times 2}{2} = 8$$

$$\text{مساحت مربع} = \left(\frac{x}{2}\right)^2 = 4$$

$$\text{مساحت مربع} + \text{مساحت مثلث} + \text{مساحت دوزنقه} = 12 + 8 + 4 = 24$$

$$\text{مساحت مستطیل صفحه مقوایی} = 8 \times 4 = 32$$

$$\text{مساحت قسمت باقی‌مانده} = 32 - 24 = 8$$

$$\frac{\text{مساحت قسمت باقی‌مانده}}{\text{مساحت مثلث}} = \frac{8}{8} = 1$$

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{-x^2}{8} + 25x - 800 = 0 \Rightarrow -x^2 + 200x - 6400 = 0$$

$$x^2 - 200x + 6400 = 0 \Rightarrow (x - 40)(x - 160) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 40 & \text{ق ق} \\ x = 160 \end{cases}$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

فرض: $x_1 > x_2$

$$\begin{cases} x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{-4}{2} = -2 \\ x_1 - x_2 = 6 \end{cases}$$

$$2x_1 = 4 \Rightarrow x_1 = 2 \Rightarrow x_2 = -4$$

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} = \frac{-m+1}{2} = 2(-4) = -8$$

$$-m+1 = -16 \Rightarrow -m = -17 \Rightarrow m = 17$$

$$17+2-(-4)^2 = 19-16 = 3$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$1 < x < 2$$

$$|x-2| = \begin{cases} x-2 & x \geq 2 \\ -(x-2) & x < 2 \end{cases}$$

$$|x-1| = \begin{cases} x-1 & x \geq 1 \\ -(x-1) & x < 1 \end{cases}$$

$$|x| = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

$$|x+3| = \begin{cases} x+3 & x \geq -3 \\ -(x+3) & x < -3 \end{cases}$$

$$|x-2| + |x-1| + |x| - |x+3| \stackrel{1 < x < 2}{=} -x+2+x-1+x-x-3 = -2$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

$$f = \{(0,1), (2,0), (1,2), (3,1), (5,4)\}$$

$$g = \{(1,0), (0,2), (2,2), (3,1), (4,5)\}$$

$$g^2 = g \times g = \{(1,0), (0,4), (2,4), (3,1), (4,25)\}$$

$$D_f \cap D_g = \{0,1,2,3\}$$

$$f-g = \{(0,-1), (1,2), (2,-2), (3,0)\}$$

$$D_{\frac{g^2}{f-g}} = D_{g^2} \cap D_{f-g} - \{x \mid (f-g)(x) = 0\} = \{0,1,2,3\} - \{3\} = \{0,1,2\}$$

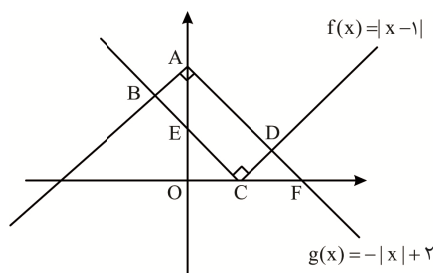
$$\frac{g^2}{f-g} = \{(0,-4), (1,0), (2,-2)\}$$

$$-4+0+(-2) = -6$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

با توجه به شکل و برابری مساحت مثلث‌های $\triangle CDF, \triangle OEC, \triangle ABE$:

$$\text{مساحت مستطیل } ABCD = S_{\triangle OAF} - S_{\triangle OCE} = \frac{2 \times 2}{2} - \frac{1 \times 1}{2} = \frac{3}{2}$$

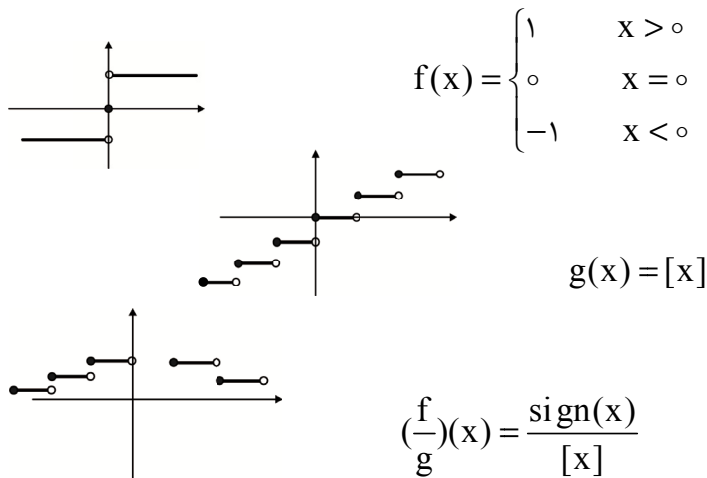

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$(f \times g)(x) = \begin{cases} x^2 & x > 0 \\ 0 & x = 0 = x^2 \times g(x) \\ -x^2 & x < 0 \end{cases}$$

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x^2}{x^2} = 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \Rightarrow g(x) = \text{sign}(x) \\ \frac{-x^2}{x^2} = -1 & x < 0 \end{cases}$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

در گام دوم چرخه آمار در حل مسئله یعنی طرح و برنامه‌ریزی، راهی برای رسیدن به پاسخ مسئله پیدا می‌کنیم و به نمونه‌گیری و شیوه اندازه‌گیری متغیر و چگونگی توصیف نتایج می‌اندیشیم.

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

تحلیل داده‌ها: با استفاده از معیارها، نمودارها و مفاهیم آموخته شده، نتایج متناسب با هدف‌های پژوهش، نوع متغیرها و ویژگی داده‌ها ارائه می‌شود.

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

پراکندگی نمرات درس ریاضی پایه دوازدهم یک مدرسه نسبت به موارد ذکر شده در گزینه‌های دیگر بیشتر است.

۱۱۳. گزینه ۲ درست است.

در بررسی داده‌های آماری، اگر داده‌های دور افتاده داشته باشیم، میانه به جای میانگین و دامنه میان چارکی به جای انحراف معیار برای معیار گرایش به مرکز و معیار پراکندگی برای توصیف داده‌ها مناسب هستند.

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

$$30^\circ + 45^\circ + 90^\circ + 60^\circ = 225^\circ$$

$$135^\circ = 225^\circ - 36^\circ = \text{زاویه مربوط به نمرات بین } 14 \text{ و } 17$$

$$\frac{135^\circ}{360^\circ} = \frac{x}{100} \Rightarrow x = \frac{135^\circ \times 100}{360^\circ} = 37.5\%$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

در نمودار جعبه‌ای به دلیل نمایش میانه و دامنه میان چارکی، محل تراکم و پراکندگی داده‌ها بهتر نشان داده می‌شود.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

الف) بانک‌ها به منظور عملیات اعطای وام و اعتبار، اسناد مختلفی تهیه کرده‌اند تا ضمن ارائه اعتبار، در کوتاه‌ترین زمان نیز بتوانند طلب خود را از وام‌گیرنده دریافت کنند. (صفحه ۶۶ کتاب درسی)
 ب) در حسابداری ملی متغیرهای کلان جامعه مانند درآمد جامعه، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صادرات و واردات، سطح رفاه مردم و... محاسبه می‌شود. همچنین تولید کالا و خدمات با توجه به سه ویژگی: ۱- از بازار عبور کند ۲- منتهی به تولید نهایی باشد ۳- مجاز و قانونی باشد، محاسبه می‌شود. بنابراین شرط محدوده زمانی مورد بررسی نیست. (صفحه ۴۰ و ۴۱ کتاب درسی)
 بخش ۱، فصل ۴- شاخص‌های اقتصادی - بخش ۲، فصل ۲- اسناد اعتباری)

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

بر طبق عملیات بانکی بدون ربا مصوب سال ۱۳۶۳، بانک‌ها درآمد خود را به دو صورت مستقیم، از طریق سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و عمرانی و نیز غیرمستقیم از طریق اعطای وام و تسهیلات به افراد مختلف تحت یازده عقد اسلامی، می‌توانند کسب کنند. (صفحه ۶۸ و ۶۹ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۲- نظام بانکداری بدون ربا)

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

$$\text{میلیون تومان } ۸۰۰ = \frac{\text{قیمت دستگاه}}{۲۰} = ۴۰ = \frac{\text{قیمت دستگاه}}{\text{عمر مفید}} \text{ : هزینه استهلاک (الف)}$$

$$\text{میلیون تومان } ۱۶۰ = ۸۰۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} \text{ : میزان افزایش قیمت دستگاه (ب)}$$

$$\text{میلیون تومان } ۹۶۰ = ۸۰۰ + ۱۶۰ \text{ : قیمت جدید دستگاه}$$

$$\text{میلیون تومان } ۴۸ = \frac{۹۶۰}{۲۰} \text{ : هزینه استهلاک برای ارزش جدید دستگاه}$$

$$\text{میلیون تومان } ۹۶ = ۴۸ \times ۲ \text{ : هزینه استهلاک برای دو سال آخر}$$

$$\text{تومان } ۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ : قیمت جدید دستگاه (ج)}$$

(صفحه ۴۴ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۴- استهلاک)

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

الف) نادرست است، زیرا فقط اسناد دیداری همانند پول نقد در معاملات هستند ولی اسناد اعتباری کوتاه‌مدت در مقابل اعطای وام از درخواست کننده دریافت می‌شود. (صفحه ۶۶ کتاب درسی)
 د) نادرست است، زیرا سپرده مدت‌دار برای مدتی تقریباً طولانی نزد بانک نگهداری می‌شود ولی مدت آن نامعلوم نیست. (صفحه ۶۵ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۴- محاسبه تولید، بخش ۲، فصل ۲- اسناد اعتباری کوتاه‌مدت - سپرده مدت‌دار)

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

الف) ارتباط بین عرضه‌کننده و تقاضاکننده سرمایه و تنظیم معاملات در بازار سرمایه از وظایف بورس است و نه بانک (صفحه ۶۸ کتاب درسی)

ب) کاهش نرخ تورم به معنی کاهش سطح عمومی قیمت‌ها نیست، بلکه به معنای کاهش شتاب قیمت‌ها است. یعنی قیمت‌ها با شتابی کمتر از قبل، افزایش خواهند یافت. (صفحه ۶۰ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۱- تورم، بخش ۲، فصل ۲- وظایف بانک‌ها)

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

الف) سفته سند اعتباری کوتاه‌مدتی است که به موجب آن بدهکار متعهد می‌شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار بدهد. این سند در معاملات بازرگانی نیز استفاده می‌شود. (صفحه ۶۶ کتاب درسی)
 ب) اوراق مشارکت مهم‌ترین سند اعتباری بلندمدت است. (صفحه ۶۶ کتاب درسی)
 ج) بانک سرمایه‌گذاری، وکیل سپرده‌گذاران برای سرمایه‌گذاری و مشارکت در زمینه تولید است. (صفحه ۶۴ کتاب درسی)
 (بخش ۲، فصل ۲- بانک - اسناد اعتباری)

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

الف) وجوه پرداختی به عوامل تولید عبارتند از: سودی که نصیب شرکتها و مؤسسات می‌شود، درآمد صاحبان املاک و مستغلات تحت عنوان اجاره، قیمت سرمایه و مزد پرداختی به نیروی کار (صفحه ۴۴ کتاب درسی)
 ب) این رقم صرفاً به معنای افزایش تولید نیست و ممکن است ناشی از افزایش قیمت کالا هم باشد، زیرا تولید کل از حاصل ضرب مقدار کالای تولید شده در قیمت همان سال واحد کالا به دست می‌آید. (صفحه ۴۶ کتاب درسی)
 (بخش ۱، فصل ۴- درآمد ملی - محاسبه به قیمت جاری و ثابت)

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

سپرده‌های دیداری + سپرده‌های غیر دیداری + مسکوکات + اسکناس : نقدینگی (الف)

$$۱۸۰۰ + \frac{۲}{۳} + ۱۸۰۰ + ۱۰۰۰ = ۱۸۰۰ + ۱۲۰۰ + ۱۰۰۰ = ۴۰۰۰$$

حساب‌های جاری (دیداری) مردم - مجموع سپرده‌های دیداری و غیر دیداری = سپرده‌های غیردیداری (ب)

$$۱۰۰۰ - ۲۸۰ = ۷۲۰$$

سپرده‌های مدت‌دار - سپرده‌های غیر دیداری = سپرده پس‌انداز

$$۷۲۰ - ۳۴۰ = ۳۸۰$$

(صفحه ۶۵ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۲- انواع سپرده)

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

الف) مهم‌ترین مشکل استفاده از فلزات طلا و نقره به عنوان پول، محدود بودن ذخایر طلا و نقره در دسترس بشر بود. (صفحه ۵۴ کتاب درسی)

ب) زمانی که بانکها از خدمات چک یا کارت اعتباری استفاده کنند، می‌توانند وام بدهند زیرا پول از گردش درون بانک خارج نمی‌شود. به این فرآیند «خلق شبه پول» یا «خلق اعتبار» می‌گویند. (صفحه ۶۴ کتاب درسی)
 (بخش ۲، فصل ۱ - پول فلزی، فصل ۲- اعتبار)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

فعالیت‌های بانکی به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم در بخش واقعی اقتصاد صورت می‌گیرد. در واقع بانکها پول سپرده‌گذاران را در عقود اسلامی مانند مضاربه، جعاله و ... به صورت غیرمستقیم و نیز در طرح‌های عمرانی و تولیدی به صورت مستقیم سرمایه‌گذاری می‌کنند و سپرده‌گذاران در سود این فعالیت‌ها سهیم هستند. بنابراین، سودها ثابت و از پیش تعیین شده نمی‌باشد و ربا تلقی نمی‌شود. (صفحه ۶۹ کتاب درسی)

(بخش ۲، فصل ۲- نظام بانکداری بدون ربا)

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

الف) در صورتی که طلبکار قبل از زمان سررسید سفته به پول آن احتیاج پیدا کند، می‌تواند سفته را پشت‌نویسی (ظهرنویسی) کند و با دریافت مبلغ کمتری طلب خود را به دیگری منتقل کند. (صفحه ۶۷ کتاب درسی)

ب) میزان وام دریافتی افراد از بانکها، ارتباطی به میزان سپرده آنها نزد بانکها ندارد. (صفحه ۶۶ کتاب درسی)
 (بخش ۲، فصل ۲- وام دهی بانکها - اسناد اعتباری کوتاه مدت)

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید خارجیان مقیم کشور = تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

$$۱۵۵ = ۱۵۰ - ۱۵ + X \rightarrow ۱۵۵ = ۱۳۵ + X \rightarrow X = ۲۰$$

تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند، معادل ۲۰ میلیارد ریال است. (صفحه ۴۲ و ۴۳ کتاب درسی)

(بخش ۱، فصل ۴- تولید ناخالص ملی و داخلی)

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

الف) در حسابداری ملی فعالیت‌های غیرقانونی محاسبه نمی‌شوند. زیرا از یک سو، از این فعالیت‌ها اطلاع دقیقی در دسترس نیست و از سوی دیگر محاسبه آنها نوعی مشروعیت دادن به آنها است. (صفحه ۴۲ کتاب درسی)

ب) متولیان حسابداری ملی برای جلوگیری از اشتباه، حداقل دو روش را محاسبه می‌کنند و نتایج را با هم مقایسه می‌کنند.

(صفحه ۴۵ کتاب درسی) (بخش ۱، فصل ۴- تولید ملی و اندازه‌گیری آن محاسبه تولید کل جامعه)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

بانک مرکزی حاکم پولی و اعتباری کشور است که اجازه انتشار اسکناس را دارد ولی نه به هر میزان. بلکه انتشار اسکناس باید براساس سطح تولید اقتصاد باشد تا تورم ایجاد نشود. (صفحه ۵۵ و ۶۵ کتاب درسی)

(بخش ۲، فصل ۱- پول کاغذی، فصل ۲- بانک مرکزی)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

الف) بی‌مبالاتی و سوء استفاده برخی از صرافی‌ها از اعتماد مردم و نیز تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و سختی مردم در اعتبارسنجی آن‌ها، باعث شد تا دولت‌ها چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده بگیرند. (صفحه ۵۵ کتاب درسی)

ب) زیرا مردم می‌دانند که دیگران نیز هنگام خرید و فروش کالاها و خدمات خود، آن را خواهند پذیرفت.

(صفحه ۵۷ کتاب درسی) (بخش ۲، فصل ۱- پول کاغذی وظایف پول)

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

اصلاح موارد غلط در گزینه‌های غلط:

(۱) زبان مغولی ← زبان عربی (۲) رایج ← غیر رایج

(۳) نواحی شرقی ایران ← نواحی مرکزی و غربی ایران

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ:

شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است.

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

واژه‌های مناسب برای تکمیل متن به ترتیب این‌گونه هستند:

کمال و گسترش - بلوغ - پختگی و کمال - علمی - ساده

۱۳۴. گزینه ۱ درست است.

اصلاح موارد غلط:

ب) شعر این دوره از نظر سبک گویندگی و موضوع، تنوع یافت و در شاخه‌هایی همچون مدح، هجو، طنز، وعظ، حکمت، داستان‌سرایی، تعزّل و حماسه به کار گرفته شد.

د) برخی از شاعران از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می‌کردند. ناصر خسرو و بعد از او سنایی از دربارها کناره گرفتند و تحول روحی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی شد.

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

فقط ویژگی ادبی «ایهام» در سروده خاقانی یافت نمی‌شود. بررسی ویژگی‌ها:

(۱) ترکیبات نو: جگرتشنه - چاشنی کام * مجاز: جام - دل مجازاً به معنی شراب - مهر و محبت

(۲) فارسی بودن بیشتر واژه‌ها: در بیت اول تمام واژه‌ها، فارسی هستند و ...

(۳) کمی لغات مهجور: طالع * تشبیه: چاشنی کام - من چون خاک جگرتشنه عشقم

(۴) ساختمان ساده واژه‌ها: تقریباً تمام واژه‌ها ساده هستند (یک جزء دارند). * جناس همسان در کام به معنی آرزو و کام به معنی دهان

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

موارد الف (ترکیبات دشوار)، ج (اصطلاحات علمی و فنی)، ه (ترادف‌ها و توصیف‌های فراوان) در متن مشهود نیست.

موارد موجود در متن:

ب) آرایه‌های سجع (سامان - خاندان / تمنع - ترقع / زمستان - تابستان / رفتی - کردی و ...) مراعات نظیر (نصر بن احمد -

آل سامان - دارالملک و ...) تضاد (زمستان - تابستان)

د) لغات تمنع - ترقع - جرّار ...

(و) افعال «بود» (خزاین آراسته و لشکر جرّار- بندگان فرمانبردار) رفتی (به شهرهای خراسان)

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

موارد نادرست در گزینه‌ها: (موضوعات علمی- پند و اندرز- وصف) که مربوط به مضامین برجسته این سده‌ها نیست.

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

موارد غلط و اصلاح آن‌ها:

نثر فنی ← نثر موزون (مسجع، آهنگین) * ابوالفضل میبیدی ← خواجه عبدالله انصاری * نثر موزون ← نثر فنی *

قرن هفتم ← قرن ششم

۱۳۹. گزینه ۱ درست است.

مورد مزبور از جمله عوامل گسترش دایره واژگانی شعر است (نه عامل کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی).

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

موارد غلط و اصلاح آن‌ها:

(الف) در هجو، طنز و هزل چیره‌دست بود.

(د) ایرج میرزا از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است.

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده در هر گزینه:

(۱) در و دیوار مجازاً همه‌جا * بلا می‌بارد: استعاره بر (بلا)

(۲) نوگل خندان استعاره از محبوب- خار استعاره از مصائب و مشکلات- بادیه استعاره از دنیا- نوگل خندان استعاره و جان‌بخشی

نیز دارد. * بیت فاقد مجاز است.

(۳) گل، باغ، بوستان مجازاً هیچ‌چیز- این و آن مجازاً موجودات بی‌ارزش * دیده استعاره و تشخیص دارد.

(۴) ابر، برق هر دو استعاره و جان‌بخشی دارند. * شعله مجازاً آتش

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

جایگاه و توضیح آرایه در هر مورد:

(الف) سینه مجازاً دل (ب) چون باد راندن- بادپای اغراق دارند. (ج) مورد اضافه و فاقد آرایه‌هایی چون جناس، اغراق. (د) قانون،

ایهام تناسب دارد؛ به معنی ۱- نوعی ساز که فاقد ارزش معنایی است. ۲- قاعده و روش که به کار می‌آید. (ه) بین دهر- در

جناس ناهمسان وجود دارد. [توجه: در معنای این بیت گفته شده که چون محتشم بیمار محبوب است، در نتیجه (بینوا) به

معنی بی‌صدا- بیچاره می‌تواند دارای ایهام باشد. (دومین و سومین واژه). در این صورت بین اولین واژه با واژه‌های دیگر جناس

همسان خواهیم داشت.]

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های مذکور در ابیات:

(۱) آتش استعاره از عشق- سپند جان ساکن شدن بر آتش: پارادوکس دارد.

(۲) دیده- دلم- عشق همگی استعاره و تشخیص دارند، ولی هیچ تناقضی در بیت دیده نمی‌شود.

(۳) «دوست، دشمن جان من است» پارادوکس دارد، ولی هیچ استعاره‌ای در بیت دیده نمی‌شود.

(۴) بت استعاره از زیبارو- هزار بت تندخو در محلّ ملائمت، تناقض دارد.

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

ایهام تناسب: «مردم» به دو معنی: ۱- مردمک چشم که با «دیده» تناسب دارد، ولی معنای مورد نظر نیست. ۲- انسان‌های

دیگر که مورد نظر است. (نه ایهام)

کنایه: «دلریا» کنایه از جذّاب و گیرا.

تشخیص: «ای سرو دلریا» جان‌بخشی دارد. (سرو استعاره از محبوب زیبارو نیز هست).

واج‌آرایی: واج‌آرایی (د-ی)

حسن تعلیل: از آنجا که در دلم، جایگاهی عاری از دیگران است، تو ای زیبارو از چشمم به دلم وارد شو که شایسته قدم توست.

جناس: بین نشین - نشیمن

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

در گزینه پاسخ هیچ تناقضی وجود ندارد.

بررسی آرایه‌ها:

- (۱) «نرگس» استعاره از چشم و از طرفی چون نرگس غمّاز (سخن‌چین) شده است، جان‌بخشی هم دارد. *
- «دور» به دو معنی ۱- اطراف ۲- دوره‌گردانی ساقی (نرگس) مورد قبول است؛ در نتیجه ایهام دارد.
- (۲) «جان» استعاره و تشخیص دارد. «خس و خاشاک» استعاره از هستی و جسم بی‌ارزش * بیت تلمیح به قصه آفرینش دارد.
- (۳) «خون» در مصراع دوم مجازاً به معنی هلاکت و کشتار - «خاک» مجازاً به معنی گور است.
- (۴) «کمان قدرت» تشبیه دارد و بین «قادر - قدرت» آرایه اشتقاق محسوس است.

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

وزن گزینه‌ها عبارت‌اند از:

(۱) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن (۲) فاعلاتن × (۳) فاعلن

(۳) بیت سؤال: مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن (۴) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعِلن

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

وزن همه گزینه‌ها (فعلاتن ×) فعِلن است. با علم به این مطلب جا و نوع اختیارات:

- (۱) ز سر مهر (ر ← ری: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) {۱ مورد}
- (۲) شادی (شا د یی: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند + بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) - مجلسیان (مج ل س: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) - در قدم و (د ر ق د مو: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) - مر آن (م ران: حذف همزه) {۵ مورد}
- (۳) در حرم (د ر ح ر می: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) - دل ای (د ل یی: حذف همزه) {۲ مورد}
- (۴) ساقی و (ساق یی: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند + بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) {۲ مورد}

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

وزن همه گزینه‌ها (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعِلن) است. توجه: در اختیارات زبانی با ابدال فعِلن به فع لن آشنا خواهید شد.

بررسی اختیارات و نوع آن‌ها در ابیات:

- (۱) از این (أ زین: حذف همزه) - ضرورت است (ض ر و ر تست: حذف همزه) ⇐ فقط مصراع اول
- (۲) از این (أ زین: حذف همزه) ⇐ فقط مصراع دوم
- (۳) ابروی (أ ب ر ی: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) - شوخ تو (شو خی: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) - کمان انداخت (ک ما نن داخت: حذف همزه) - من زار (م نی زار: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) - ناتوان انداخت (نا ت وان نن داخت: حذف همزه) ⇐ مصراع اول، سه مورد - مصراع دوم، دو مورد.
- (۴) روی تو (رو یی ت: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) - دهان انداخت (د ها نن داخت: حذف همزه) ⇐ هر مصراع یک مورد.

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

تقطیع بیت: با زای ک بی روی ت ای شم ع د لف روز
د ر ب ز م ح ری فان آ ث ری نو ر ص فا نیست

-- | | | | -- | | | | --
مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن
-- | | | | -- | | | | --

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) بیت ناهمسان (مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن) و دو اختیار حذف همزه دارد. (زا - لف)
- (۲) بیت همسان، ولی دارای یک اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه است. (ری)
- (۳) بیت دارای دو وزن است، ولی سه اختیار زبانی دارد. (دو حذف همزه + یک بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

۴) وزن بیت دوری نیست، ولی دارای یک اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه است. (ری)
 ۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

حروف قافیه- الحاقات و قاعده قافیه‌ها:

۱) حروف قافیه: ایی - حرف اصلی (آ) - الحاقات (یی) ← قاعده ۱

۲) حروف قافیه: ویت - حرف اصلی (و) - الحاقات (یت) ← قاعده ۱

۳) حروف قافیه: ندان - حرف اصلی (ند) - الحاقات (ان) ← قاعده ۲

۴) حرف قافیه: و - الحاق ندارد.

۱۵۱. گزینه ۴ درست است.

اصلاح موارد غلط:

۱) حروف قافیه (رش) - حرف الحاقی (ش) - را (ردیف است)

۲) حروف قافیه (ویش) - حروف الحاقی (یش)

۳) حروف قافیه (یشه) - حروف الحاقی (ئه)

۱۵۲. گزینه ۲ درست است.

در گزینه پاسخ به دلیل یکسان بودن الحاق (ان جمع) و با حذف حروف الحاقی در اصل دو کلمه (زلفک- رخ) در هیچ حرفی مشترک نیستند و در نتیجه قافیه نادرست است.

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

«ذات حقیقت انسان، اندیشه اوست و به هر چیزی که فکر کنی همانی.» این مفهوم تماماً در همه ابیات و عبارت سؤال، دیده می‌شود؛ به جز گزینه پاسخ.

مفهوم گزینه پاسخ: پرهیز از تأثیر گرفتن از همنشین بد است.

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

همه ابیات به «رنج و درد ناشی از فراق» اشاره می‌کنند، ولی بیت گزینه پاسخ به «بلاپذیری و رنج‌کشی عاشق» اشاره دارد.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

معانی واژه «جولاهه» از فرهنگ لغت: عنکبوت (اسم) بافنده- نساج (صفت) و با واژه‌های «جولاهک، جولاه، جولق، جولخ، جولیه، جولیهه، جولقی» در متون و اشعار دیده می‌شود.

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

۲) بندگان

۳) بدی‌هایشان

۴) بدی، آن‌ها (ص ۸۹ عربی دهم)

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) تیز

۲) بینی. کوسه‌ماهی

۳) کوسه‌ماهی (ص ۸۵ عربی دهم و درس ۲ دوازدهم)

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) ترجمه نشدن (دائم)

۳) فرستاده می‌شدند. نبوده

۴) فرستاد (ص ۸۴ دهم و ۲۷ عربی دوازدهم)

۱۵۹. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) کانال‌ها

۲) اتصال‌دهنده ای. لوله

۳) ستون (ص ۷۳ عربی دهم و ۲۱ دوازدهم)

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) عمرتان را گذرانید (۲) خواستار زندگی شما (۴) می‌خواهد (ص ۶۹ عربی دهم)

۱۶۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) روی آوردند (۳) ثروتمندتر از (۴) ترجمه نشدن (أغنی) (ص ۲۱ عربی دوازدهم)

۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

تنها عبارتی که مفهوم شعر به جمله ارتباط دارد گزینه ۱ است که اشاره به ضدیت دارد. (ص ۷۷ عربی دهم)

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

لم تعلم: ندانستی (ص ۱۴ عربی دوازدهم)

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

ترجمه گزینه صحیح: داروی تو در خودت است و نمی‌بینی و بیماری ات از خودت است و حس نمی‌کنی و اشاره دارد به اینکه همه چیز در وجود خودمان هست و در جای دیگری به دنبالش می‌باشیم (ص ۲ عربی دوازدهم)

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۲) أطعمه جمع مکسر کلمه طعام است (۳) أنحاء جمع مکسر کلمه نحو است

(۴) المساکین جمع مکسر کلمه مسکین است (ص ۲۱ عربی دوازدهم)

۱۶۶. گزینه ۴ درست است.

عبارتی را می‌خواهیم که با توجه به محل اعرابی بعد از کلمه (إنّ) درست به کار برده شده باشد اسم حرف مشبه (إنّ) منصوب و خبر آن مرفوع است که در گزینه ۴ صحیح است. (إنّ العافیة أجمل لباس) (ص ۷ کتاب دوازدهم)

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

توضیح: عبارتی را می‌خواهیم که در آن حال آمده باشد.

(۱) مجدّین: خبر فعل ناقص است. (۲) الفرحون: صفت است. (۴) موردی که با حال اشتباه گرفته شود وجود ندارد. (ص ۲۵ عربی دوازدهم)

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه فعلی را می‌خواهد که به شکل ماضی استمراری ترجمه شود.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) داده می‌شود. سود برساند. (۳) می‌بینی. انجام می‌دهند. (۴) برپای می‌دارند. می‌دهند. (ص ۲۷ عربی دوازدهم)

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

بعد از حرف جر اسم می‌آید (ل + تعلّم) مصدر باب تفعّل))

(۲) لیأت . لیصلح: ل + فعل (۳) لیتعلموا: ل + فعل (۴) لیحفظ: ل + فعل (ص ۸۹ عربی دهم)

۱۷۰. گزینه ۴ درست است.

دستبند وسیله‌ای از جنس طلا یا نقره است که زنان به عنوان زینت آن را می‌پوشند. (دست می‌کنند) رد سایر گزینه‌ها:

(۱) النَّاقِلَةُ (۲) السَّمَاد (۳) المیناء (ص ۸۷ عربی دهم)

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

داریوش بزرگ، پادشاه هخامنشی در جریان لشکرکشی به هندوستان، وقتی که به رود سند رسید، یکی از اهالی آسیای صغیر به نام اسکیلکس را مامور کشف مسیرهای آبی کرد در نتیجه این سفر برای نخستین بار، مسیر دریایی میان هند و مصر شناسایی شد. (درس ۱۳ ص ۱۲۱)

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

کتاب مقدس ایرانیان باستان و زشتیان، اوستا نام دارد. برپایه داستان‌های باستانی، نسخه‌ای از اوستا که در زمان هخامنشیان بر پوست گاو نوشته شده بود، بر اثر آتش‌سوزی تخت جمشید به دست اسکندر مقدونی از بین رفت. چند قرن بعد، یکی از پادشاهان اشکانی به نام بلاش یکم، اوستا را گردآوری کرد. تا آنکه در قرن ۴ م. و در زمان شاپور دوم ساسانی به خط و زبان اوستایی نگارش یافت. (درس ۱۴ ص ۱۲۹)

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

زبان پارتی یا پهلوی اشکانی، در مناطق شمال و شمال شرق ایران متداول بود و زبان رسمی و درباری اشکانیان به‌شمار می‌رفت. زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی که دنباله زبان فارسی باستان به حساب می‌آمد، در نواحی جنوب و جنوب غربی ایران رایج بود و زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد. (درس ۱۵ ص ۱۳۸)

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

داریوش یکم، در ابتدای حکومتش دستور داد کاخی بزرگ به نام آپادانا در شهر شوش به‌عنوان پایتخت اداری حکومت هخامنشی ساخته شود. از آثار برجسته معماری اشکانیان می‌توان به نسا، صدرروازه، معبد آنه‌ایتا در کنگاور، کوه خواجه سیستان و کاخ شهر هترا در نزدیکی موصل در کشور عراق اشاره کرد. معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید. (درس ۱۶ ص ۱۴۵، ۱۴۸ و ۱۵۰)

۱۷۵. گزینه ۱ درست است.

معروف‌ترین نقش برجسته دوره ساسانی، مجموعه طاق بستان است که دو طاق سنگی بزرگ و کوچک نقش‌دار و یک نقش برجسته بدون طاق را شامل می‌شود. (درس ۱۶ ص ۱۵۱)

۱۷۶. گزینه ۴ درست است.

در سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ اثر حاج زین‌العابدین مراغه‌ای، اوضاع نابسامان کشور به زبان ساده بیان گردیده و در مقابل از ویژگی‌های تمدن غرب ستایش شده است. (درس ۵ ص ۶۳)

۱۷۷. گزینه ۳ درست است.

شیخ‌فضل‌الله نوری به‌دلیل اعمال نفوذ غرب‌گرایان در نهضت مشروطه و انحراف آن از مسیر اسلامی و ملی اولیه از صف طرفداران مشروطه جدا شد. او معتقد بود که باید مشروطه مشروعه ایجاد شود. (درس ۵ ص ۷۰)

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده یکی از متفکران دوره قاجار، با اینکه مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد. وی در رساله ایراد، شیوه تاریخ‌نویسی رضاقلی‌خان هدایت را به‌دلیل استفاده او از شعر در بیان رویدادها و به‌کار بردن الفاظ مصنوع ادبی مورد انتقاد قرار داد. (درس ۱ ص ۵)

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

باوجود رقابت‌های شدیدی که میان روس و انگلیس در ایران وجود داشت، موضوع جدیدی آنها را وادار به رفع اختلافها و توافق در مورد ایران کرد. این موضوع جدید حضور آلمان به‌عنوان یک قدرت جدید در صحنه سیاست جهان بود. (درس ۵ ص ۷۰)

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپین محروم شد و در معاهده ترکمانچای نیز متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون گرامت به دولت روسیه بپردازد و به اتباع آن کشور نیز به حق مصنویت قضایی (کاپیتولاسیون) بدهد. (درس ۳ ص ۴۳)

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

جدول زیر را به صورت تطبیقی مقایسه کنید. همان طور که مشاهده می کنید، محدوده ارتفاعی ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر مربوط به شهرهای کوهپایه‌ای است که بیشترین درصد شهرهای ایران را در بر دارد. به بیان دیگر بیشتر از نیمی از شهرهای ایران در این ناهمواری‌ها جای گرفته‌اند. در مقابل، شهرهای کوهستانی ۲۰۰۰ متر به بالا به حداقل می‌رسد. بنابراین می‌توان گفت با افزایش ارتفاع بیشتر از ۱۰۰۰ متر، ابتدا تعداد شهرها افزایش و سپس از ارتفاع ۲۰۰۰ متر به بالا، کاهش می‌یابد.

درصد شهرها	ارتفاع
۲۷٪	پایین تر از سطح دریا تا ۵۰۰ متر
۱۳٪	۵۰۰-۱۰۰۰
۵۳٪	۱۰۰۰-۲۰۰۰
۷٪	۲۰۰۰ به بالا

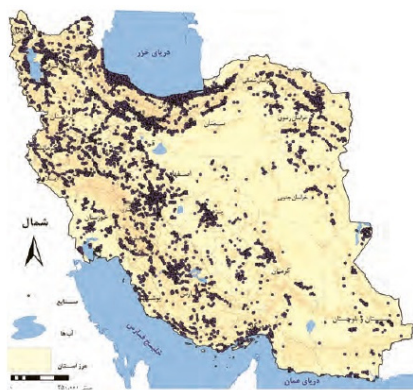
۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

این سؤال ترکیبی از مبحث عوامل مؤثر در گسترش سکونتگاه‌ها در سال دهم و مبحث مقر و موقعیت در سال دوازدهم است. متن درج شده در صورت سؤال، مباحث مقر و موقعیت شهر باستانی بیشاپور را مطرح می‌کند که مقر آن در شمال غربی کازرون و موقعیت آن در زمان آباد بودن، وابسته به شبکه ارتباطی بود. موضوعی که لازم است به آن توجه شود، این است که این شهر تا قرن ۷ هجری آباد و مسکونی بود و در قرن‌های بعدی از بین رفت. بنابراین استفاده از واژه «همواره» در گزینه ۳ نادرست است و موقعیت این شهر ناسازگار است.

۱۸۳. گزینه ۱ درست است.

موضوع پژوهش ما «بررسی مزایای کشت گلخانه‌ای» است. همان طور که می‌دانیم کشت گلخانه‌ای را می‌توان در همه نواحی آب‌وهوایی و در هر فصل از سال مورد استفاده قرار داد. همچنین کاهش مصرف آب و کنترل بهتر وضعیت کشت از دیگر مزایای این نوع کشت محسوب می‌شود. بنابراین، سوالات مربوط به مکان وقوع پدیده‌ها و روند زمانی وقوع پدیده در این موضوع، کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرد. اما سوالات «چرا» (کنترل بهتر کشت، تولید در همه جا و همه زمان و تأثیر فعالیت انسانی) و «چه کسانی» (باغداران) بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد.

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.

استقرار صنایع در ایران مطابق با شکل مقابل به صورت توزیع متعادل صورت نگرفته است. این موضوع بی‌توجهی به یافته‌های علم جغرافیا یعنی نداشتن دید ترکیبی یا کل‌نگری و عدم استفاده درست از توان‌های محیطی کشور را نشان می‌دهد. بنابراین گزینه ۳، با توان‌های صنایع کشور مغایرت دارد؛ زیرا هر استانی به‌ویژه استان‌های جنوبی و شرقی از ظرفیت‌های خود به‌درستی استفاده نکرده‌اند.

۱۸۵. گزینه ۴ درست است.

آمایش سرزمین با افزایش جمعیت شهرها و روستاها و موضوع حومه‌نشینی منافاتی ندارد، بلکه به توزیع بهینه آن در شهر و روستا معتقد است که این موضوع برمی‌گردد به توسعه شهرها و روستاها به وسیله استفاده درست از ظرفیت‌های هر محیط. در این صورت، از مهاجرت بی‌رویه جلوگیری خواهد شد. همچنین آمایش سرزمین به همه جنبه‌های اقتصادی، طبیعی، فرهنگی و اجتماعی به صورت هم‌زمان و با دید ترکیبی توجه دارد. توجه داشته باشید که پراکندگی منابع طبیعی و معادن یک پدیده طبیعی است و در آمایش سرزمین، توزیع صنایع و فعالیت‌های اقتصادی (پدیده انسان ساخت) باید مطابق با این اصل صورت گیرد.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، برای محرومیت‌زدایی از مناطق روستایی، به این مناطق توجه ویژه‌ای شد. در سال ۱۳۵۸ جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبسندگی کشاورزی تشکیل شد و فعالیت‌های زیادی در روستاها انجام داد که از آن جمله می‌توان به ایجاد شبکه‌های آب آشامیدنی و برق، خدمات بهداشتی، آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای به روستاییان، ایجاد و توسعه راه‌های روستایی و لایروبی و نگهداری قنات‌ها اشاره کرد. در همان سال‌های نخستین انقلاب اسلامی همچنین بنیاد مسکن انقلاب اسلامی تأسیس شد. این نهاد از جمله نهادهایی بود که با هدف تأمین مسکن محرومان، به‌ویژه روستاییان، تاسیس شد. یکی از اقدامات اساسی بنیاد مسکن تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی است که در آن کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود. در این طرح‌ها ساماندهی کاربری‌های مسکونی، کشاورزی، خدماتی و نیازها و همچنین چگونگی گسترش روستا در آینده معین می‌شود و راهکارهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها ارائه می‌شود. براین اساس اقدامات فنی و سازندگی از وظایف جهاد سازندگی بوده و هست و بنیاد مسکن عمدتاً در زمینه تأمین مسکن روستایی و توسعه اقتصادی - اجتماعی آن فعالیت می‌کند (گزینه ۲ و ۴)، اما گزینه ۴ به‌صورت وارونه موضوع را مطرح می‌کند و نادرست است.

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های مورد نظر در قالب لایه‌هایی جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد. از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف، لایه جدیدی حاصل می‌شود که در برگزیده اطلاعات دقیق و مورد نیاز کاربران است. بنابراین دقت داشته باشید که در تصویر ارائه‌شده این موضوع مطرح شده است که هر کدام از لایه‌ها به‌طور جداگانه تهیه و هوشمند می‌شوند و در نهایت در محیط نرم‌افزار به‌صورت تلفیقی، نقشه جدیدی را می‌سازند که مورد استفاده برنامه‌ریزان و مدیران نواحی مختلف شهری و روستایی قرار می‌گیرند.

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

اول اینکه توجه داشته باشید که حمل‌ونقل یک پدیده اقتصادی است و موضوع اقتصاد، گستره وسیع‌تری دارد (تولید، توزیع، خدمات). حمل‌ونقل یکی از ابعاد خدماتی محسوب می‌شود و بنابراین، جغرافیای حمل‌ونقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی است (حذف گزینه ۳ و ۴). همچنین گزینه ۲ به‌دلیل اینکه اهمیت حمل‌ونقل در اقتصاد را به‌درستی مطرح نکرده، نمی‌تواند دلیلی قطعی باشد که نشان دهد جغرافیای حمل‌ونقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی است.

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

تصویر زیر را به‌دقت مورد بررسی تطبیقی قرار دهید. توجه داشته باشید که نمی‌توان به قطعیت از حمل‌ونقل هوایی از مسیر نسبتاً دور استفاده کرد، بلکه حمل‌ونقل هوایی و دریایی برای مسیرهای دورتر، مناسب‌تر از حمل‌ونقل جاده‌ای هستند.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کلی برای فهم بهتر شیوه‌های مختلف حمل‌ونقل باید به دو نکته توجه داشت: الف- بررسی مستقل هر کدام از شیوه‌های حمل‌ونقل. ب- مقایسه شیوه‌های حمل‌ونقل با یکدیگر از نظر هزینه زیرساخت، امنیت مسافران، حجم بار و... به‌عنوان مثال حمل‌ونقل ریلی نسبت به جاده‌ای مزیت‌ها و معایبی دارد. در این سؤال مزیت‌های ریلی نسبت به جاده‌ای خواسته شده است که امنیت بیشتر مسافران، هزینه به‌صرفه‌تر بار و مشکلات زیست‌محیطی کمتر در آلودگی هوا از آن جمله هستند.

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۴ درست است.

ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) در کشور ما در ارتباط با چنین مشکلاتی مطرح شده است. ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد. همچنین دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد؛ یعنی از سویی در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد و از سوی دیگر به زبان و منطق جهان شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد. (درس ۱ کتاب دوازدهم)

۱۹۲. گزینه ۱ درست است.

قسمت اول: در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی رویکردهای مختلفی شکل گرفته است. قسمت دوم: ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. قسمت سوم: اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم. (درس ۲ کتاب دوازدهم)

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند. افراد جامعه براساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را می‌پذیرد. این قواعد علاوه بر اینکه نفع افراد جامعه را تأمین می‌کنند، از آنها در برابر گزندها و آسیب نیز محافظت می‌نمایند. جوامعی که نظم اجتماعی را از این منظر برقرار می‌سازند شاید با تطمیع و تهدید و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند. از این رو هرروز باید بر حجم قواعد و قوانین نظارتی، نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده خود بیفزایند. (درس ۳ کتاب دوازدهم)

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

- قسمت اول: جامعه‌شناسی تبیینی
موضوع: پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی هستند
روش: حس و تجربه (نگاه از بیرون)
هدف: پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی
- قسمت دوم: ماکس وبر سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آنها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند. (درس ۴ کتاب دوازدهم)

۱۹۵. گزینه ۴ درست است.

- قسمت اول: نظریه پردازان کنش اجتماعی آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند.
- قسمت دوم: این جامعه‌شناسان ویژگی‌های دیگر کنش یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آنها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت. (درس ۴ کتاب دوازدهم)

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

آشنایی‌زدایی، ابتدا در حوزه ادبیات مطرح شد و برای فرق گذاشتن میان زبان عادی و زبان شاعرانه به کار رفت و از آنجا به علوم اجتماعی راه یافت. افراد در زندگی روزمره غالباً بنا به نیازهای عملی خود با هر موقعیت اجتماعی مواجه می‌شوند و معمولاً از پیچیدگی و عمق آن موقعیت می‌کاهند و آگاهی و دانش ساده و راحت‌تری می‌سازند. براساس این دانش عمل می‌کنند و با تکرار عمل، عادت آنها می‌شود و به صورت نوعی دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود. در واقع افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند ولی جامعه‌شناسان باید تلاش کنند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شوند. (درس ۳ کتاب دوازدهم)

۱۹۷. گزینه ۳ درست است.

- منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است
 - جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد تبیینی به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همه دانش‌های علمی، روش مطالعه یکسان است و آن روش تجربی است
 - هدف جامعه‌شناسی تبیینی، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است. (درس ۳ کتاب دوازدهم)

۱۹۸. گزینه ۴ درست است.

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند.
 این جامعه‌شناسان ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند، ولی آنها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت. (درس ۴ کتاب دوازدهم)

۱۹۹. گزینه ۳ درست است.

به همین ترتیب افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. از این رو تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی مسئله‌ای هویتی است. (درس ۱۶ کتاب دهم)

۲۰۰. گزینه ۱ درست است.

قسمت اول: هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد «سیاست» پدید می‌آید؛ یعنی سیاست اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف است
 قسمت دوم: مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد به «نظام سیاسی» شکل می‌دهد. (درس ۱۵ کتاب دهم)

۲۰۱. گزینه ۳ درست است.

- پرسش اول: قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد.
 - پرسش دوم: قدرتی که بدون استفاده از تهدید و رضایت طرف مقابل به دست می‌آید دارای مقبولیت است.
 - پرسش سوم: اگر قدرت موافق با ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد مشروعیت دروغین دارد. (درس ۱۵ کتاب دهم)

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

- مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی اعمال شود.
 - قدرت مشروع نیز انوعی دارد: اگر قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد مشروعیت حقیقی دارد اما اگر موافق با ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد مشروعیت دروغین دارد.
 - قدرتی که بدون استفاده از تهدید و رضایت طرف مقابل به دست آید، دارای مقبولیت است.
 - در گذشته قدرت سخت یک کشور موجب سلطه سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می‌شد اما امروزه قدرت نرم سبب سلطه فرهنگی می‌شود. (درس ۱۵ کتاب دهم)

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

- پرسش اول: جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب اسلام به عنوان قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.
 - پرسش دوم: در عین برون‌گرایی: اقتصادی که مانند چشمه‌ای از درون بجوشد و بر تولید داخلی قوی خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند بلکه آن را به صورت متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند. (درس ۱۶ کتاب دهم)

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت. جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آن چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن چه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. افرادی که مدت زیادی با هم زندگی کرده‌اند، سرگذشت و سرنوشت مشترکی پیدا می‌کنند که به صورت خاطره جمعی و مشترک در می‌آید و از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یابد. این خاطره در گذر زمان، متراکم و مستحکم می‌شود و بُعد تاریخی هویت جامعه را می‌سازد. (درس ۱۳ دهم)

۲۰۵. گزینه ۴ درست است.

- حیات معنوی اسلام نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.
- جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد
- جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد. یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است. (درس ۱۳ کتاب دهم)

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۳ درست است.

محتوای این عبارت به صورت شرطی است، یعنی یک بخش جمله مشروط به بخش دیگر است و حکم به اتصال دو نسبت شده است.

۲۰۷. گزینه ۲ درست است.

قضایای شرطی منفصل از دو جزء شرط و جواب شرط تشکیل نمی‌شوند و به سه قسم حقیقی، مانعاً الجمع و مانعاً الرفع تقسیم می‌شوند. صورت و قالب کلی آنها به صورت « - یا - یا » است.

۲۰۸. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۱: تنها غیر قابل جمع در صدق است یعنی منفصل مانعاً الجمع است. گزینه ۲ و ۳: غیر قابل جمع در صدق و کذب است و گزینه ۴: غیر قابل جمع در کذب است، اما قابل جمع در صدق است.

۲۰۹. گزینه ۲ درست است.

در قیاس استثنائی، مقدمه اول آن قضیه‌ای شرطی است و مقدمه دوم حملی و نتیجه هم قضیه‌ای حملی است. در قیاس استثنائی، عین یا نقیض نتیجه در مقدمات وجود دارد.

۲۱۰. گزینه ۱ درست است.

در این قیاس استثنائی اتصالی، از وضع تالی نتیجه گرفته شده و معتبر نیست.

۲۱۱. گزینه ۴ درست است.

تفاوت متفکر نقاد و غیر نقاد در این است که متفکر نقاد فرآیند تفکر را جدی گرفته و به آن آگاهانه توجه دارد و سوال‌های به جا و درست می‌پرسد.

۲۱۲. گزینه ۲ درست است.

در جدل بهتر است که به گونه‌ای صحبت شود که طرف مقابل نتواند زودتر از ما نتیجه مورد نظر را حدس بزند و با طرح ناگهانی نتیجه مورد نظر او را غافلگیر کنیم.

۲۱۳. گزینه ۴ درست است.

لجوج، متعصب، خفه شدن، به هلاکت رسیدن، دارای بار ارزشی منفی هستند. مصمم، تشریف آوردن، قدم رنجه کردن، به ملکوت اعلی پیوستن دارای بار ارزشی مثبت هستند. آمدن، حرف نزدن، مردن دارای بار ارزشی خنثی هستند.

۲۱۴. گزینه ۲ درست است.

این که ما بر حسب نیاز خود از اشیاء پیرامون استفاده می‌کنیم نشان‌دهنده قبول واقعیت است.

۲۱۵. گزینه ۳ درست است.

وجود وجه مشترک و ماهیت وجه اختصاصی موجودات است. وجود و ماهیت این گونه نیست که دو جزء از یک چیز باشند که با یکدیگر ترکیب شده و اشیاء را ساخته باشند بلکه وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف از یک موجود واحد هستند.

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

رابطه روح با وجود، امکانی و رابطه جامد مایع با وجود، امتناعی و رابطه فلز مایع با وجود امکانی است.

۲۱۷. گزینه ۲ درست است.

رابطه برادری و اخوت رابطه علیت یا رابطه وجودی نیست.

۲۱۸. گزینه ۳ درست است.

اگر بگوئیم برخی عوامل بارش باران موجود است و علت آن هنوز تامه نشده ولی باران ببارد، یعنی بدون وجود علت تامه، معلول بوجود بیاید، این به معنای قائل شدن به اتفاق است.

۲۱۹. گزینه ۴ درست است.

گاهی افلاطون از خداوند به عنوان مثال خیر یاد می کند. ارسطو برای اثبات وجود خداوند، از برهان حرکت استفاده می کند و وجود محرک نخستین را اثبات می کند.

۲۲۰. گزینه ۳ درست است.

از نظر هیوم برهان نظم که از تجربه گرفته شده، تنها می تواند وجود «ناظم» را اثبات کند و نمی تواند وجود ازلی و ابدی و نامتناهی که خالق جهان است را اثبات کند.

روان شناسی

۲۲۱. گزینه ۱ درست است

روان شناسی در مقایسه با سایر علوم تجربی، در توصیف و تبیین پدیده‌ها با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است. مهم‌ترین دلیل دشواری این است که پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر علت‌های زیادی هستند، در حالی که در علوم دیگر این‌گونه نیست. (درس ۱)

۲۲۲. گزینه ۳ درست است.

- ۱) نادرست است، زیرا ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است، اجرای آن‌ها لزوماً دشوار نیست.
- ۲) نادرست است، زیرا آزمون‌ها باید به گونه‌ای باشند که در دفعات متعدد اجرا، نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.
- ۳) درست است، استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید به همراه سایر روش‌ها باشد.
- ۴) نادرست است، زیرا برای افراد کم تجربه، استفاده از آزمون‌ها بیش از آن که راه‌گشا باشد، مشکل‌آفرین است. (درس ۱)

۲۲۳. گزینه ۴ درست است.

- توصیه‌های پیشنهادی برای پیامدهای تغییرات شناختی در نوجوانان عبارت‌اند از:
- حساسیت نسبت به انتقاد دیگران: بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود.
  - احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز: باید ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل‌تری ایجاد شود.
  - آرمان‌گرایی و عیب‌جویی: باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.
  - مشکل در تصمیم‌گیری روزمره: به جای نوجوان تصمیم‌گیری نشود و تصمیم‌گیری کارآمد، الگوی تصمیم‌گیری نوجوانان باشد. (درس ۲)

۲۲۴. گزینه ۲ درست است.

- لب‌خند اجتماعی در ۲ تا ۳ ماهگی بروز می کند: طفولیت (تولد تا ۲ سالگی)
- ترس از غریبه در ۸ ماهگی است: طفولیت (تولد تا ۲ سالگی)
- کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می کنند و علاقه خاصی به بازی با هم‌جنسان خود دارند: کودکی دوم

(۷ تا ۱۲ سالگی) (درس ۲)

۲۲۵. گزینه ۴ درست است.

تمام گزینه‌ها درست است، اما گزینه ۴ از تفاوت‌های نوجوانان و کودکان در بُعد هیجانی است نه شناختی. (درس ۲)

۲۲۶. گزینه ۳ درست است.

- هیجان‌های ساده: بروز آن‌ها تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می‌شود. مانند ترس، خشم و محبت.

- هیجان‌های مرکب: بروز آنها پیچیده‌تر بوده و با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابد. مانند پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم.

- در گزینه اول ترس، هیجان ساده است و تعریف مطرح شده نیز مربوط به هیجان ساده است. (درس ۲)

۲۲۷. گزینه ۱ درست است.

اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی‌تر می‌شود. مثلاً اگر مطلب شنیده شده را به صورت ترسیمی و نوشتاری تبدیل کنیم یادگیری آن راحت‌تر خواهد بود. بنابراین وقتی علاوه بر تعقیب چشمی و بلندخوانی، یادداشت‌برداری هم بکنیم، چند حس را درگیر کرده‌ایم و این موضوع اثر دریافت چند حسی را نشان می‌دهد. اگرچه قسمت اول سایر گزینه‌ها همگی می‌توانند روش مؤثری در مطالعه باشند، اما فقط گزینه ۱ علت قسمت اول خود را درست ذکر کرده است.

فرضیه جبران حسی به این مطلب اشاره دارد که از دست دادن یکی از ابزارهای حسی منجر به جبران خسارت توسط سایر ابزارهای حسی دست نخورده می‌شود. براساس این فرضیه، افراد آسیب‌دیده شنوایی احتمالاً عملکرد دیداری توسعه‌یافته‌تری برای جبران نقص شنوایی دارند. (درس ۳)

۲۲۸. گزینه ۲ درست است.

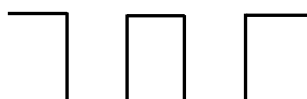
- وقتی که توپ به دست برخورد می‌کند، با تحریک گیرنده‌های حسی لامسه «درد» ایجاد می‌کند، «احساس» اتفاق افتاده است.

- وقتی احمد به دستش نگاه می‌کند، یعنی یکی از محرک‌های پیرامونی خود را انتخاب و به آن «توجه» کرده است.

- وقتی با دیدن تورم دست متوجه علت درد می‌شود، یعنی محرک توجه شده را تعبیر و تفسیر کرده و «ادراک» اتفاق افتاده است. (درس ۳)

۲۲۹. گزینه ۴ درست است.

اصل استمرار: ما گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم نه منقطع و غیر پیوسته. اگر به فرد بگوییم این تصویر را ادامه بده، همین گونه ادامه خواهد داد.

اصل مجاورت: وقتی چند شیء در کنار یکدیگر باشند، ما آنها را به صورت یک گروه ادراک می‌کنیم.

اصل تکمیل: ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم. (درس ۳)

۲۳۰. گزینه ۳ درست است.

آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه یکی از موانع تمرکز است. اگر محرک مورد نظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می‌گیرد. در مقابل، تازگی موضوع ارائه شده تمرکز ایجاد می‌کند. بنابراین برای اینکه تمرکزتان هنگام مطالعه افزایش یابد، سعی کنید موضوع مورد مطالعه را به صورت‌های مختلف و از زوایای متفاوت ببینید. (درس ۳)

۲۳۱. گزینه ۲ درست است.

- در حافظه حسی اطلاعات محیط پیرامون ما ابتدا از طریق گیرنده‌های حسی (چشم) دریافت می‌شوند و سپس در مدت زمان کمتر از یک ثانیه، ردی از آن در حافظه حسی ما می‌ماند.

- در حافظه کوتاه‌مدت فقط تا چند دقیقه می‌توانیم اطلاعات را ذخیره کنیم. ملاک ذخیره‌سازی اطلاعات در این حافظه فقط ذخیره‌سازی کوتاه (حداکثر چند دقیقه) است.

- در حافظه بلندمدت حجم اطلاعات ذخیره شده و مدت زمان نگهداری اطلاعات محدودیتی ندارد و اطلاعات از چند دقیقه تا

پایان عمر ذخیره می‌شود.

- در سؤال وقتی تصویر گل فقط برای یک لحظه نمایش داده می‌شود، حافظه حسی فعال می‌شود و وقتی در مورد اطلاعات فرد که از مدت‌ها قبل در حافظه او ذخیره شده سؤال می‌شود، حافظه بلندمدت فعال می‌شود. (درس ۴)

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

در خطای «اضافه کردن» افراد در یادآوری اطلاعات گذشته به تحریف خاطرات یا افسانه‌بافی روی می‌آورند و چاله‌های ایجاد شده را پُر می‌کنند. یکی از رایج‌ترین خطاهای اضافه کردن بازشناسی یا یادآوری غیر واقعی رویداد اتفاق نیفتاده است. (درس ۴)

۲۳۳. گزینه ۴ درست است.

بیشترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد و هرچه برگذشت زمان افزوده می‌شود، از شدت فراموشی کاسته می‌شود. بنابراین دانش‌آموزی که هر روز درس‌های همان روز را مرور می‌کند، بیشتر مانع فراموشی مطالب می‌شود. (درس ۴)

۲۳۴. گزینه ۲ درست است.

پیش‌خوانی	مطالب هر فصل را پیش‌خوانی کنید تا برداشت کلی داشته باشید.
سؤال کردن	سعی کنید در مورد متن چند سؤال کلیدی داشته باشید.
خواندن	مطالب را به دقت بخوانید تا بتوانید به پرسش‌ها پاسخ دهید.
به خود پس دادن	جواب‌ها را بیان کنید و در صورت لزوم دوباره متن را بخوانید.
آزمون	به صورت منظم یادآوری اطلاعات را آزمایش کنید.

(درس ۴)

۲۳۵. گزینه ۳ درست است

مریم در ذهن خود از روی متن کتاب درسی می‌خواند یعنی تصویر آن را مرور می‌کند، لذا رمزگردانی او دیداری است. حسین با صدای بلند شعر شه‌ریار را می‌خواند، لذا از رمزگردانی شنیداری استفاده می‌کند. (درس ۴)